



Tržaške sindikate skrbi porast cen



Proseška cerkev sv. Martina se ponaša z »novim« zvonikom

Pokrajina Trst nudi pomoč malim kmetijskim podjetjem



Predsednik Giorgio Napolitano priznal 80-letni Vilmi Brajnik naslov viteza italijanske republike

Primorski dnevnik

PETEK, 1. AVGUSTA 2008

Št. 182 (19.272) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €



CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)



Ko ekonomska politika zataji

VLASTA BERNARD

Italija v tem času doživlja enega najbolj nevarnih trenutkov, ki lahko zajamejo neko gospodarstvo. Združujeta se namreč učinka skoraj ustavljene gospodarske rasti in strmega vzpona inflacije, kar ustvarja posebno neugoden začaran krog. Ta krog je težko prekiniti, pa čeprav nekaj receptov obstaja, a so vezani na specifične razmere in niso za splošno rabo.

Ekonomisti so za tak položaj izumili neologizem stagflacija (stagnacija + inflacija). Pojav sicer ni nov, nekaj podobnega se je dogajalo tudi v letih, ko smo morali varčevati v bencinoma, a je tokrat vendarle drugače, že zaradi tega, ker se je gospodarstvo med tem globaliziralo. Za stagflacijo najbolj trpijo države, ki so velike uvoznice surovin, predvsem nafte. To je klasični primer Italije, ki ima povrh še tretji največji javni dolg na svetu. (Drugega ima Japonska, a je njeno tudi drugo najmočnejše gospodarstvo na svetu.)

Doslej se italijanska ekonomska politika v boju s stagflacijo ni ravno izkazala, ne glede na barvo trenutne politične garniture. Odvisnost od uvoza surovin, v prvi vrsti energetske, namreč ni neodpravljivo prekletstvo, ampak je pojav, ki ga je mogoče krotiti s tehnologijo. Monetarna politika sama po sebi ne zadostuje, treba je vlagati v obnovljive vire, spodbujati raziskovanje novih virov in vzporedno odpravljati togost trgov dobrin, storitev in dela. Konkurenca je sovražnica divjanja cen, znanje pa je motor napredka. In tudi na tem zadnjem področju je Italija, z izjemo nekaterih primerov odličnosti, v veliki zamudi.

ITALIJA - Po senatu jo je včeraj dokončno potrdila poslanska zbornica

Lizbonska pogodba soglasno ratificirana

Pomisleke so imeli le predstavniki SL, ki so sicer glasovali za ratifikacijo

HAAG - Pred Mednarodnim sodiščem za vojne zločine

Karadžić se sklicuje na dogovor z odposlancem ZDA Holbrookom



HAAG - Bivši predsednik Republike srbske Radovan Karadžić se na svojem prvem nastopu pred haaskim sodiščem včeraj ni želel izreči o krivdi glede

11 točk obtožnice, ki ga bremeni za genocid, zločine proti človečnosti in vojne zločine med vojno v BiH. Sklical pa se je na domnevni dogovor z ameriškim

posrednikom Holbrookom, na osnovi katerega naj bi ga ZDA v zameno za umik iz javnega življenja ne izročile Haagu.

Na 15. strani

RIM - Poslanska zbornica je včeraj soglasno potrdila ratifikacijo Lizbonske pogodbe, potem ko je zeleno luč za ratifikacijo prejšnji teden prav tako soglasno dal senat. Poslanci so izid glasovanja pozdravili s stoječimi ovacijami. Glasnemu ploskanju se niso pridružili edino poslanci evroskeptične Severne lige, ki so sicer glasovali za ratifikacijo.

Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je Italiji čestital za ratifikacijo pogodbe in se obema domovoma parlamenta zahvalil za "stalno podporo evropskemu projektu". Ratifikacijo je pozdravila tudi slovenska vlada.

Na 4. strani

Občina Dolina pristopila k Lokalni akcijski skupini

Na 6. strani

Odobrena varianta za gradnjo parkirišča na Proseku

Na 6. strani

Goriška pokrajina bo usposabljala tujce za večjo varnost na delu

Na 12. strani

Črpalkarji iz Gorice grozijo s stavko in blokado avtoceste

Na 12. strani

POLITIKA - Proračunski rebalans

V deželi ne pomnijo takšnega razkola

TRST - V 45-letni zgodovini Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine ne pomnimo takšnega političnega razkola, kot ga doživljamo v teh dneh. Besede bivšega predsednika deželnega sveta Alessandra Tesinija odražajo ostro polemično vzdušje, ki je vseskozi spremljalo obravnavo proračunskih sprememb. Ne gre toliko za številke, kot za usmeritev vlade predsednika Renza Tonda, da ukine nekatere pomembne zakone iz obdobja Riccarda Illyja.

Največ polemik in tudi ogorčenosti je sprožila odprava zakona za

priseljence, ki je bil tudi po mnenju evropskih forumov zelo napreden in inovativen. Roberto Antonaz, predlagatelj tega zakona, je včeraj skupaj s predstavniki organizacij priseljencev protestiral pred deželnim parlamentom.

Igor Gabrovec (Slovenska skupnost) je medtem pozval Tonda, naj vendarle podpiše odlok o t.i. vidni dvojezičnosti na osnovi zaščitnega zakona za Slovence, predlogov občin in paritetnega odbora. Predsednik Dežele se je za to obvezal na nedavnem uradnem obisku v Sloveniji.

Na 3. strani

SENAT

Vlada hoče zaupnico

RIM - Senatorji bodo danes glasovali o zaupnici, ki jo je vlada zahtevala v zvezi s finančno-proračunskim dekretom. S tem so iz obravnave odpadli vsi popravki, vključno s tistimi, ki jih je o usodi Primorskega dnevnika in manjšinskega šolstva predložila slovenska senatorka Tamara Blažina.

Predstavnica Demokratske stranke je predlagala, da bi dnevnike narodnih manjšin izločili iz ukrepa, s katerim hoče vlada klestiti državne prispevke dnevniemu tisku.

Na 3. strani





ŽARIŠČE

Gorski utrinki

ADRIJAN PAHOR



Med počitnikovanjem na Južnem Tirolskem so lokalni mediji (ti še bolj kot najbolj znani italijanski časopisi) poleg običajnih novic državnega pomena in obsega poseben poudarek namenjali predvsem reševanju ponesrečenih oziroma preživelih na himalajski gori Nanga Parbat. Kot je že vsem splošno znano, je na odpravi na to preko osem tisoč metrov visoko goro izgubil življenje znani tirolski alpinist in vodja odprave Karl Unterkircher (ki je padel v ledeniško razpoko), medtem ko sta se njegova dva soplezalca Walter Nones in Simon Kehrer znašla v velikih težavah (predvsem zaradi vremena), zaradi katerih jima je bil (skoraj) onemogočen povrtek v dolino oziroma v bazni tabor. Medtem ko pišem te vrstice, sta sicer oba preživela alpinista že na varnem doma v objemu najdražjih, vendar so se med samim reševanjem alpinistov ali bolje rečeno, ko je bilo že vsem znano, da bo reševalna akcija uspela, razplamtele polemike, še posebno tu na Tirolskem, o tem, ali je bila ta res potrebna ali ne. Znani alpinisti in gorski reševalci na Tirolskem so se razdelili na dva tabora: nekateri (Da Polenza, ki je bil koordinator reševalne akcije) so bili mnenja, da je bila pomoč nujna, drugi (De Stefani, predsednik združenja Mountain Wilderness) pa so prepričani, da preživela alpinista nista potrebovala pomoči, ker sta se v bistvu rešila sama, del poti navzdol do baznega tabora sta nameravala (in to tudi delno uresničila) opraviti s smučmi. (Prav v zvezi s tem njunim namenom je bilo slišati največ pripomb: zakaj pomagati dvema alpinistoma pri sestopu v dolino, če to nameravata narediti sama na smučeh?) Oglasila sta se tudi najbolj znana južnotirolska alpinista Reinhold Messner in Hans Kammerlander, ki sta bila mnenja,

da je bila reševalna akcija upravičena samo delno, in sicer do trenutka, ko je alpinistoma, ki sta se nahajala skoraj na višini sedem tisoč metrov, pakistanski helikopter odvrnil vrečo z najnujnejšimi stvarmi.

Mislím, da je resnica bolj na strani tistih, ki pravijo, da pomoč ni bila potrebna, ča pa je že bila, potem je bilo dovolj, da so preživela gornikoma pomagali z najnujnejšim materialom, s pomočjo katerega bi ob ugodnih vremenskih pogojih sama našla pot v dolino. Očitek tistih, ki se še vedno zavzemajo za pristno gorništvó, je predvsem ta, da se ob podobnih podvigih (alpinisti so nasakovali goro po še nepreplezani steni Rakhiot) skuša iz vse odprave ustvariti veliki medijski spektakel, ki bi za nekaj časa polnil časopisne strani, predvsem pa prilepil ljudi pred televizijske ekrane, kjer bi z zadržanim dihom spremljali usodo alpinistov in upali v njihovo srečno vrnitev. Messner je tako javno polemiziral z organizacijo Everest K2 Cnr, ki naj bi si ob vsem tem ustvarjala veliko popularnost in reklamo. Po drugi strani se ta brani z dejstvom, da so organizatorji in pokrovitelji odprave sami zahtevali reševalno akcijo, nenazadnje naj bi tudi Nones in Kehrer dala avtorizacijo za uporabo helikopterja. Taki očitki niso iz trte izviti, spomnimo se samo dogodkov, povezanih s slovenskim alpinistom Tomažem Humarjem, ki se je dvakrat zaplezal v himalajskih gorah: obe reševalni akciji, ki sta takoj stekli, sta dvignili ogromno medijskega prahu glede umestnosti in končno tudi o ceni tovrstnega reševanja s (pakistanskim) helikopterjem, ki zaradi redkega zraka na takih višinah težko opravlja take posege. Za (drugo) reševanje Humarja se je angažiralo med drugimi tudi slovensko zunanje mini-

strstvo z ministrom Ruplom na čelu, ki je, če se ne motim, krilo stroške za najem pakistanskega vojaškega helikopterja; minister Rupel je takrat celo govoril, da lahko taka akcija občutno prispeva pri promociji Slovenije v svetu. Kronični sumljivci in dvomljivci so takrat zlobno namignili, da je šlo za zrežirano predstavo, ki naj bi promovirala vse udeležence, tudi če ni bil dosežen začrtani cilj, saj se je protagonist vrnil v domovino sicer cel in - lahko bi rekli - kot junak, tudi če ni dosegel vrha, kar danes edino nekaj velja. Tako se zgodilo tudi s preživela Tirolcema, ki so ju pričakali na Malpensi s šampanjcem, katerega simbolno namembnost ni smela skaliti niti smrt vodje odprave Unterkirchnerja.

Ob tem že nepreglednem številu ekstremnih reševanj v gorah (ta mesec skoraj ni bilo dneva, da ne bi poročali o kaki nesreči v gorah) se človeku hočeš nočeš poraja dvom, če je to še pravi pristop k alpinizmu oziroma gorništvu nasploh. Mislím, da se vsi resni gorniki zavedajo, čemu gredo naproti, ko se podajajo na izjemno zahtevne preizkušnje in da jim mora biti skrajno nelagodno, ko jih morajo v primeru samoprenejavanja ali pa objektivnih razlogov reševati iz kočljivih situacij. Dejstvo je, da že vrsto let tudi gorništvó vpreženo v sodobno pridobitniško miselnost in da je v vsakem primeru, v dobrem in slabem, lahko tržno zanimivo, pa tudi občutljiva in hvalevredna medijska tema. Naj zaključim s Kugyjem, ki mi je bil od malih nog vzornik za hojo v gore: »toda popolnoma varnega občutka nimaš, zakaj vsak pogled v višave ali vstran ti odkrije nevarnost. To je hoja skozi negotov in nepreračunljiv svet. Sreča mora biti z navezo in kot vselej nas je tudi tedaj zvesto vodila.«

KULINARIČNI KOTIČEK

Kosovska juha

*Mili Bože, čuda velikoga!
Kad se sleže na Kosovo vojska,
Ul toj vojski devet Jugoviča,
I deseti stari Jug Bogdane.*



Srbija ima najbrž najlepše narodne pesmi na svetu in Smrt majke Jugoviča, katere začetne verze citiram, je ena med najlepšimi in najbolj tragičnimi iz vsega srbskega narodnega opusa. Verzi so se mi vrnil v spomin prejšnji teden, ko je prišla novica o aretaciji dolgo iskanega (vendar ne s preveliko vnmemo) nekdanjega voditelja bosanskih Srbov Radovana Karadžića, ki mu pripisujejo med drugim odgovornost za dolgoletno bombardiranje Sarajeva in za pokol bosanskih muslimanov v Srebrenici. Tudi on je po svoje žrtev srbske paranoje, ko je skoraj ves narod prepričan, da mu vsi strežejo po življenju. A to gotovo ni primerna tribuna za razglabljanje o politiki. Prišlo mi je tudi na misel, da od začetka spopadov v nekdanji Jugoslaviji nisem bil v Srbiji, iz katere in na prijatelje Srbe, imam lepe spomine. Kako pa je s tamkajšnjo kuhinjo? Odvisno pač od pokrajine, v glavnem pa dokaj močna in gotovo ne lahka.

Ko sem že citiral Kosovo in

bitko na Kosovem polju (Srbi so menda edini narod, ki praznuje svoj poraz in izgubo lastne neodvisnosti), naj podam recept ene od številnih okusnih čorb, juh, s katerimi je bogata srbska kuhinja - tej so dali ime kosovska čorba, za katero boste potrebovali enega piščanca, pol gomolja zelene, 3-4 korene, peteršilj, 1 dl kisle smetane, 3 jajca, lovorov list, poper v zrnu, sol, 1 l limono.

Dobro očiščenega piščanca zrežite na kose in ga dajte v lonec z mrzlo vodo. Ko zavre, dodajte korenje, zeleno, 5-6 zrn popra, lovor in sol. Pustite da se kuha, dokler se meso ne omehča. Juho odcedite, meso in zelenjavo zrežite na drobne koščke, nakar jih spet vrnite v juho in pustite, da se nekoliko ohladi. Zmešajte 3 rumenjake, kislo smetano in limonin sok ter vse skupaj ob stalnem mešanju prelijte v juho. Ob koncu potresite s seseklanim peteršiljem. Zagotavljam, da je ta kosovska (če sploh je kosovska) juha, zelo okusna.

Dober tek!

Ivan Fischer

NADIŠKE DOLINE - Lutkovni festival

Zlata lutka 2008

za skupino G. Gabriellija



Predstava Legno, diavoli e vecchiette... storie di marionette - Les, hudiči in starke... zgodbe marionet je letošnja zlata predstava Lutkovnega festivala v Nadiških dolinah. Izvedla jo je skupina Giorgia Gabriellija iz Quistella (Mantova), nagrado pa so ji jo izročili v sredo zvečer ob zaključku letošnjega festivala Marionet&lutk. Ta festival, ki ga prireja CTA - goriški Center za animirano gledališče, je potekal nekako vzporedno z Mittlefestom, glavna prizorišča pa so bila praviloma v Nadiških dolinah. Ob nagradi so organizatorji razkrili tudi letošnje ključne podatke: tako je bilo predstav okoli trideset, nastopajočih - skupin in. posameznikov - pa štiri-

najst. Strokovna žirija je izjavila, da bila raven uprizoritve na dobri kakovostni ravni, nagrado pa je podelila skupini Giorgia Gabriellija zaradi mojstrske uporabe raznovrstnih tehnik dela z lutkami, izvirnosti zasnovane predstave, ki je obenem avtobiografska kot tudi didaktična z vidika zgodovine tega posebnega gledališča, zaradi neposrednosti same izvedbe in stika z občinstvom in končno zaradi delane dramaturške obdelave, ki ponuja gledalcu v razmislek tudi odnos med lutko in lutkarjem, med predmetom in igralcem. Žirija se je nadalje pohvalno izrekla še o nastopih dveh skupin, in sicer Aprisogni iz Trevisa in Oltreipolente iz Turina.

SLOVENIJA

Lani izdali več knjig in brošur

LJUBLJANA - Leta 2007 je bilo v Sloveniji izdanih 5129 naslovov knjig in brošur, med temi 1038 s področja leposlovja, izhaja iz nedavno objavljenih podatkov Statističnega urada Republike Slovenije.

Število izdanih naslovov knjig in brošur narašča, izpostavljajo statistiki, ki so analizirali stanje založništva v Sloveniji. Leta 2006 je bilo namreč izdanih 4684 naslovov knjig in brošur, leta 2007 pa torej 5129 - od tega 3631 naslovov knjig in 1498 naslovov brošur, kar je za 9,5-ostotni porast. Med lani izdanimi naslovi je bilo glede na izvor več kot štiri petine oziroma 85,4 odstotka izvirnih del, ostalo so bili prevodi. Po vrsti izdaje je bilo prvih izdaj 77,9 odstotka, ostalo so bili ponatisi.

Med leposlovnimi deli je največ romanov. Lani je bilo izdanih 1038 leposlovnih knjig, dve več kot leto poprej, od tega je bilo 523 knjig slovenskih in 515 knjig tujih avtorjev. Glede na zvrst je bilo največ romanov - skoraj dve četrtini (39,1 odstotka), eno četrtino (25,6 odstotka) je bilo knjig kratke proze, pesništvo je bilo zastopano petinsko (19,8 odstotka naslovov), na druge zvrsti leposlovja je odpadlo 13,7 odstotka naslovov. Delež naslovov izdanih dramskih del je obsegal 1,8 odstotka vseh leposlovnih del. (STA)

NEBESNI POJAVI - Danes

Delni Sončev mrk

Največja stopnja prekritosti Sonca bo nastopila okoli 11.45

LJUBLJANA - V Sloveniji oz. na širšem srednjeevropskem območju bo mogoče danes opazovati delni Sončev mrk. Zanimiv pojav se bo v Sloveniji in njeni neposredni bližini začel nekaj minut po 11. uri. Največja stopnja prekritosti Sonca bo nastopila okoli 11.45, mrk pa se bo končal okoli 12.30, je povedal Igor Žiberna z oddelka za geografijo mariborske Filozofske fakultete. Nastopi posameznih faz mrka se bodo glede na lokacijo v Sloveniji razlikovali za nekaj minut. V Ljubljani se bo delni Sončev mrk začel ob 11.05. Največja stopnja prekritosti Sonca bo v prestolnici nastopila ob 11.43, mrk pa se bo končal ob 12.21. V Mariboru bo začetek ob 11.03, vrhunec ob 11.44, konec pa ob 12.26.

Kot je pojasnil Žiberna, se bo popolni Sončev mrk na Zemlji začel na skrajnem severu Kanade, južno od Otoka kraljice Viktorije, kjer bo Sonce ravno vzhajalo. Pot popolne faze mrka bo nato potekala čez skrajni sever Grenlandije, južno od Zemlje Franca Jožefa čez Novo zemljo, po severnih obronkih Urala in vzdolž Zahodnosibirskega nižavja.

Pot popolne faze mrka se bo nato nadaljevala po zahodnem robu Mongolije in na Kitajsko, kjer bodo popolni Sončev mrk lahko opazovali popoldne vse do zahoda. Najdlje bodo lahko v popolnem Sončevem mrku uživali južno od Obskega zaliva na severu Zahodnosibirskega nižavja, in sicer dve minuti in 27 sekund.

Po besedah Žiberne je Sončev mrk astronomski pojav, pri katerem se Luna znajde med Zemljo in Soncem oziroma v fazi, ki jo imenujemo mlaj. Če bi bili orbiti Lune in Zemlje okoli Sonca v popolnoma isti ravnini, bi lahko Sončev mrk na

Zemlji opazovali ob vsakem mlaju, torej vsakih 29,5 dni. Ker pa je Lunina orbita glede na Zemljo nagnjena za okoli pet stopinj, je za nastop Sončevega mrka potreben še en pogoj: Luna se mora nahajati v ravnini Zemljine orbite. To močno zmanjšuje verjetnost nastopa Sončevih mrkov. Ti sedaj nastopajo običajno dvakrat letno: trenutno v času od februarja do aprila ter med avgustom in oktobrom. Lunina senca je na Zemlji lahko široka do 250 kilometrov, kar je odvisno od razdalje Lune od Zemlje. V času letošnjega mrka bo širina Lunine sence okoli 206 kilometrov. Kot je dejal Žiberna, bo Lunina senca po površju Zemlje potovala s hitrostjo dobrih devet kilometrov na sekundo.

Stopnja prekritosti Sončevega premiera zaradi Lune se imenuje magnituda mrka. Če Luna popolnoma prekrije Sončevo ploskev, je magnituda 1,0, če Luna prekrije le polovico Sončeve ploskve, pa 0,5. V Ljubljani bo magnituda mrka v fazi največjega prekrija 0,12, v Mariboru pa 0,14, kar je vendarle dovolj, da bo pojav viden tudi s prostim očesom. Sonce lahko opazujemo zgolj skozi za to namenjeno mylar folijo ali varilsko steklo z optično gostoto od 12 do 14. Razni drugi načini (več zaporednih stekelc sončnih očal, fotoografski filmi, sajasto steklo ipd.) so neprimerni za varno opazovanje, saj zadržijo le vidno svetlobo, škodljive ultravijolične in infrardeče pa ne.

Običajno 14 dni pred Sončevim mrkom ali po njem nastopi tudi Lunin mrk. Letos bomo v Sloveniji imeli enkratno priložnost, da bomo opazovali tak par Sončevega in Luninega mrka. Delni Lunin mrk bo pri nas viden 16. avgusta v večernem času, je še dodal Žiberna. (STA)



SENAT - Založništvo v dekretu o stabilizaciji javnih izdatkov

Poziv rimski vladi, naj upošteva posebnost Primorskega dnevnika

Zahteva po zaupnici izničila popravke senatorke Blažinove - Prizadevanja se nadaljujejo

RIM - Senat bo danes odobril zaupnico, ki jo je vlada zahtevala v zvezi z odlokom za stabilizacijo javnih izdatkov in gospodarske dejavnosti. Gre v bistvu za neke vrste finančno-proračunski zakon, ki v členu številka 44 določa tudi krčenje javnih podpor založniškemu sektorju, vključno s t.i. neprofitnimi časopisi in tistimi, ki jih izdajajo politične stranke in zadruga. Mednje sodi tudi Primorski dnevnik. Dekret ne pojasnjuje višine krčenja državnih prispevkov (vladni podtajnik Paolo Bonaiuti je ob neki priložnosti govoril o možnosti 19-odstotnega klestenja), o katerem bo odločala vlada na osnovi razpoložljivega denarja. In tega je žal vedno manj.

Zahteva po zaupnici v skladu s parlamentarnim pravilnikom izničuje vse popravke, tako da bodo na koncu senatorji ob zaupnici glasovali le za t.i. maks. amandma, katerega vsebina bo znana danes. V vodo je tako padel tudi popravek senatorke Demokratske stranke Tamare Blažine, ki je predlagala, da bi iz člena 44 vladnega dekreta izločili časopise narodnih manjšin. Popravek je podpisal tudi Vincenzo Vita, ki v sklopu DS odgovarja za vprašanja založništva. O višini klestenj, novem pravilniku in morebitnih izjemah pri izvajanju dekreta bo vlada odločala po poletnem premoru, razen če ne bo zadeve rešila z zgornj omejenim maks. amandmajem, kar pa je malo verjetno.

Naj vlada dobro razmisli, preden krči prispevke za časopise, ki ne ustvarjajo dobičkov, je Bonaiuti že pozval novinarski sindikat FNSI. Vladnemu podtajniku so pisali tudi državni predstavniki CGIL, CISL in UIL, ki so prepričani, da bi birokratsko izvajanje člena 44 vladnega odloka hudo prizadelo časopise, ki se pravzaprav stalno borijo za svoj obstanek. Zakon o založništvu je treba spremeniti in preprečiti znane zlorabe pri dodeljevanju prispevkov, ohraniti pa je treba temeljne cilje zakona, to se pravi ohranitev medijskega pluralizma v Italiji, pravijo sindikati.

Na osnovi vladnega dekreta bi dosedanje javne prispevke ohranila le radijska postaja Radio radicale in to na osnovi konvencije, ki jo je svojčas sklenila za neposredno prenašanja zasedanj senata in poslanske zbornice. Klestenje

pa v bistvu ne bi prizadelo velikih časopisov, ki sicer prejemajo državno pomoč.

Zaupnica izničila tudi popravke o manjšini

Zahteva po vladni zaupnici je izničila tudi dva popravka senatorke Blažinove v zvezi z manjšinskim šolstvom. Prvi popravek se je nanašal na razmerje med učitelji-profesorji in številom dijakov-učencev. Iz dekreta naj bi bile izvzete šole v zemljepisno odmaknjenih krajih in tiste na narodno mešanem ozemlju.

Drugi popravek (podpisala sta ga tudi senatorja Pertoldi in Pegorer) pa je obvezoval šolsko ministrstvo, da bi pri reformah šolskega sistema in drugih zakonih izrecno upoštevali zaščitni zakon za slovensko manjšino. Propadli so tudi vsi popravki senatorjev Blažinove in Pegorerja glede obrambe upravnega avtonomije FJK.

Senatorica Tamara Blažina je stopila v bran Primorskemu dnevniku in drugim manjšinskih časopisov

KROMA



DEŽELNI SVET - Proračunske spremembe v znamenju ostrih polemik

Opozicija kritična do Tonda in Ballamana

Desna sredina ne popušča pri svoji politiki



Deželni odbornik Riccardi v pogovoru s kolegico Segantijeva

TRST - Deželna uprava postaja vse bolj talec skrajnih stališč Severne lige, predsednik sveta Edouard Ballaman pa s svojimi odločitvami štiti desno sredino. Levsredinska opozicija meni, da v deželnem svetu ni pogojev za politični in institucionalni dialog med večino in manjšino. Takšnih ostrih stališč že dolgo nismo slišali v deželnem svetu, odjeknila pa so med včerajšnjo obravnavo proračunskih sprememb (rebalansa) za tekoče leto. Predmet kritik ni toliko finančno-proračunski manever kot dejstvo, da je desna sredina v rebalans vključila odpravo cele vrste pomembnih zakonov iz Illyjevega obdobja.

»V 45-letni zgodovini deželnega parlamenta se ni nikoli zgodilo, da bi neka večina odpravila oziroma izničila zakone v sklopu proračunskih ukrepov. To je obsodbe vredno in čudi, da je predsednik Ballaman to lahko dopustil,« je zadevo polemčno komentiral njegov predhodnik Alessandro Tesini. Da Renzo Tondo in njegovi sploh nimajo nobenih razvojnih načrtov je prepričan Gianfranco Moretton, po katerem se Severna liga obnaša kot sodobni Atila, ki vse potepta za seboj.

»V pristojni komisiji smo dobili zagotovila, da deželni svet ne bo kar tako brisal zakonov in da se bo pri tem držal vseh formalno-pravnih postopkov. Večina se je z Ballamanovo pomočjo izneverila svojim obvezam,« je podčrtal Igor Kocijančič, vodja svetniške skupine Mavrične levce. Vsa opozicija mora sedaj vzeti na znanje, da s Tonom ni mogoč noben dialog.

Kako na te ostre kritike odgovarja desna sredina? Tondo se ne razburja preveč ter očita levi sredini, da je pravzaprav izgubila stik z realnostjo in da se ne zaveda, da si ljudje želijo konkretnih dejanj in so naveličani proglašen ali visokodonečih izjav. Predsednik je prepričan, da je npr. varuhinja državljanovih pravic Caterina Dolcher "producirala" predvsem mnogo pisanih dokumentov, kar velja tudi za varuha mladoletnikov. Njegove funkcije bo po novem opravljal predsednik Ballaman, kar se Tonda zdi dobra rešitev. Predsednik tudi brani sklep, da bo Dežela 114 milijonov evrov iz rebalansa namenila kritju dolgov.

Na Tondovi "valovni dolžini" so vse koalicijske stranke, morda z izjemo Sredinske zveze-UDC, ki je v deželi v večini, na državni ravni pa v opoziciji. To nedvomno šibi njeno deželno vlo-

Shengenska meja

DOL PRI VOGLJAH - V gostilni Dol pri Vogljah, kjer odlični in evropsko priznani kuhar Peter Patajac, sicer član kraške kuharske tekmovalne ekipe Terra carsus, nudi izvrstno hrano, bodo danes ob 17. uri odprli fotografsko razstavo dveh avtorjev, in sicer Bogdana Macarola iz Dutovelj in Borisa Prinčiča s Proseka. Avtorja sta se že ob prazniku vina v občini Zgonik predstavila s skupinsko razstavo o shengenski meji - zgodovinskem decembru 2007, ki je bila dobro obiskana. Razstava, s katero sta avtorja potrdila idejo trajnega medkulturnega dialoga in sožitja ob slovensko-italijanski meji v skupini zvezi evropskih držav, se tako seli na sežanski konec, kjer bo v gostilni Ruj na ogled do začetka septembra.

Od zabave do lepote

ŠKOCJANSKE JAME - Danes bodo v Jurjevem skednju v Škocjanu odprli razstavo članic likovne skupine Od zabave do lepote. Predstavile se bodo Almira Benassi, Tamara Grgič, Ana Hanzel, Mirjam Kocjan in Mira Kramar iz Sežane, Sonja Peroci iz Koprive, Ljubomira Škrli iz Dan pri Sežani in Ivica Žerjal iz Križa, ki kot skupina delujejo tudi kot likovna sekcija KD Jožeta Pahorja iz Sežane. Odprtje razstave bo s kulturnim programom popestrila ženska skupina Rgada. Likovnice, ki delujejo pod vodstvom akad. slikarja Petra Mignozzija, bodo s svojimi deli obogatile obiskovalce znamenitih Škocjanskih jam. (O. K.)

MANJŠINA

Dvojezičnost: kdaj dekret Renza Tonda?

TRST - Deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec je včeraj popoldne posegel pri predsedniku deželnega odbora Renzu Tonda v zvezi z odlokom, ki bi ga moral slednji na osnovi zaščitnega zakona za slovensko manjšino že zdavnaj podpisati. Gre za sklep za določitev občin, delov občin, krajev in ustanov, v katerih je ob italijanskem predvidena raba slovenskega jezika na napisih javnih uradov, na uradnih papirjih in na splošno na vseh javnih napisih kot tudi na praporih. Ista določila se nato uveljavljajo tudi pri toponomastičnih napisih in pri cestnih oznakah.

Deželni svetnik Gabrovec je Tonda opozoril, da je paritetni odbor za slovensko manjšino že pred meseci posredoval prejšnjemu predsedniku Dežele Riccardu Illyju prvi seznam, tako da je vsako zavlačevanje nerazumljivo. Na osnovi pričakovanega odgovora bo mogoče nastavitve nadaljnje korake, ki naj zagotovijo uveljavljanje vidne dvojezičnosti na teritoriju. Seznam paritetnega odbora, tako Gabrovec, gre vsekakor čimprej dopolniti oz. razširiti še na nova območja v treh pokrajinah Trsta, Gorice in Vidma.

Tondo je med uradnim obiskom v Ljubljani slovenskemu zunanjemu ministru Dimitriju Ruplu obljubil čimprejšnji podpis tega ukrepa.

FOTOUTRIP POLETJA '08

fotoutrip@primorski.it



Nataša Peric iz Križa nam je poslala gornji posnetek z naslovom: »Delo v poletni vročini«. Saj, poletje ni samo čas počitnic.



Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

SINDIKATI - Srečanje o stanju cen in tarif v tržaški pokrajini

Za delovno omizje in enotno opazovalnico cen

Zaščititi kupno moč plač in pokojnin - Acegas naj bi del prihodkov povrnil državljanom



Občutno se je podražila tudi hrana

KROMA

Kupna moč plač in pokojnin italijanskih državljanov nenehno pada, cene živilskih izdelkov in goriva pa stalno rastejo. »Cene in tarife so danes izven nadzora ter vse več je delavcev oziroma upoko-jencev, ki se le s težavo prebijajo do konca meseca. Zaskrbnjujoče je tudi dejstvo, da ima tržaško prebivalstvo nadpovprečno

starost, italijanske pokojnine pa so po podatkih med najnižjimi.« Glas tržaških predstavnikov pokrajinskih zveznih sindikatov Cgil, Cisl in Uil ter združenj potrošnikov Adoc, Adiconsum in Feder-consumatori se je na včerajšnji tiskovni konferenci pridružil podobnemu glasu, ki žal odmeva tudi na državni ravni. Da so

takojšnji ukrepi življenjsko potrebni, so si bili edini vsi govorniki, ki so novinarjem predstavili serijo akcij in predlogov, s katerimi želijo izboljšati dohodninske pogo-je prebivalcev, hkrati pa spodbuditi razvoj in rast.

Prvi je prav gotovo uresničitev skup-ne opazovalnice, ki bi tako ustanovam kot

prebivalcem nudila dejanski pregled nad cenami proizvodov široke porabe. Danes sicer lahko že računamo na občinsko in pokrajinsko opazovalnico cen, združeni pa bi bili nedvomno bolj učinkoviti, menijo sindikati. Enotna opazovalnica bi tako po-stregla z realno sliko cen, o kateri bi nato beseda tekla na delovnem omizju. Pa smo že pri drugem predlogu, se pravi pri zahtevi po soočanju med različnimi inštitu-cijami, t.j. med sindikati, združenji po-trošnikov, trgovcev in proizvajalcev, di-tributerji, krajevnimi ustanovami kot so Pokrajina Trst oziroma njene občine. So-govorniki naj bi si prizadevali za poeno-tenje cen in tarif, upravne institucije pa naj bi nato uvedle ukrepe v podporo trgovski mreži (in ne v škodo dohodkov delavcev in upoko-jencev!) in pa šibkejšim slojem prebivalstva. Med prioriteta mi bi bilo tu-di skrajšanje verige od proizvajalca do ko-ristnika in pa ovrednotenje tipičnih kra-jevnih proizvodov. V sklopu delovnega omizja bi beseda tekla tudi o tržaški del-niški družbi z javnim kapitalom Acegas, »ki podpira košarkarsko ekipo in bi lahko del svojih milijonskih letnih prihodkov na-menil tudi svojim 110 tisočim strankam.« Po mnenju sindikatov bi to lahko storila z razdelitvijo vsaj četrtine svojega dobička.

Sindikati napovedujejo daljšo mobi-lizacijo že septembra: začeli bodo zbirati podpise med prebivalci tržaške pokrajine. Medtem pa so že sklicali srečanje s trža-škim oziroma miljskim županom. (sas)

GIBANJA V Trstu inflacija nižja kot v državi

Čeprav je bil Trst po tradi-ciji eno najdražjih italijanskih mest, to v zadnjih letih ne drži več, vsaj če verjamemo inflacij-skim podatkom statističnega za-voda Istat. Statistični urad Obči-ne Trst je namreč Istatu posre-doval podatke o gibanju življenj-skih stroškov v juliju, po katerih je bila letna stopnja inflacije v me-stu 3,5-odstotna, mesečna pa 0,3-odstotna. (V državnem povpreč-ju je bila letna inflacija 4,1-, me-sečna pa 0,5-odstotna.)

Glede na enak lanski mesec so se v Trstu julija najbolj zvišali stroški za stanovanje, vodo, elek-triko in goriva (+10,7%), na dru-gem mestu najdemo zdravstvene storitve (+4,4%), sledijo stroški za prevoz (+5,4%), izobraževanje (+2,9%), gostinstvo (+2,4%) in cene alkoholnih pijač in tobačnih izdelkov (+4,5%). Kot ponavadi se v nasprotno smer gibljejo stroški oziroma cene na področju ko-munikacij, ki so se v enem letu znižale za 4,7%.

V mesečni primerjavi so se najbolj zvišale cene alkoholnih pi-jač in tobačnih izdelkov, stroški za stanovanje in cene v gostinstvu, nespremenjene pa so ostale cene oblačil in stroški za izobraževanje.

POLITIKA - SKP

Kocijančič ostaja še naprej tajnik

Igor Kocijančič bo do začetka prihodnjega leta vodil pokrajinsko federacijo Stranke komunistične preno-ve. V skladu z novim strankarskim statutom bo namreč takrat stopila v veljavo nekompatibilnost med politično-strankarskimi in institucionalnimi funk-cijami. Kocijančič je, kot znano, deželni svetnik in se bo torej takrat odpovedal tajniškemu mandatu.

Tajnika so potrdili na seji pokrajinskega politi-čnega odbora. Zanj je glasovalo 21 članov, šest jih je bilo vzdržanih, šest članov pa je bilo upravičeno odsotnih. Kocijančič pripada na državnem kongre-su zmagoviti komponenti Ferrero-Grassi, vsi v stranki pa mu priznavajo, da si je na lokalni ravni ved-no prizadeval za njeno enotnost. To bo še naprej mo-je glavno vodilo, je poudaril Kocijančič takoj po iz-volitvi.

Na seji pokrajinskega vodstva SKP so ocenili po-tek državnega kongresa, ki se je - kot znano - kon-čal v znamenju hudega notranjega razkola. Za taj-nika je bil izvoljen minister v Prodijevi vladi Paolo Ferrero, njegov notranji tekmeč Nichi Vendola, pred-sednik Apulije, pa je dobil 47 odst. glasov. Kljub te-mu, da je njegova komponenta najmočnejša, Vendoli ni uspela izvolitev za državnega tajnika. Med nje-govimi privrženci je tudi Giulio Lauri, ki je prav za-radi notranjih potresov in pretresov pred nekaj me-seci izgubil mesto deželnega tajnika SKP.

Člani pokrajinskega vodstva so bili precej kri-tični do strankarskega glasila Liberazione in zlasti do njegovega glavnega urednika Piera Sansonettija, ki se je odkrito opredelil za Vendolo. Komunistična pre-nova je v celoti podprla boj delavcev tovarne Stock, ki nasprotujejo premestitvi v Milan in se zavzema-jo za ohranitev proizvodnje v našem mestu.

Od srede cenejši deželni bencin

V sredo, 6. avgusta se bo v Furlaniji-Julijski kra-jini nekoliko pocenil t.i. deželni bencin. Tako je odlo-čila deželna vlada spričo dejstva, da se je v terek po-cenil bencin v Sloveniji, ki predstavlja merilo za ce-ne deželnih naftnih derivatov. V tržaški in goriški po-krajini in v mejnih občinah videmske pokrajine se bo bencin pocenil za 4,4 centa na liter, kar pomeni, da bo liter deželnega bencina stal 0,325 evra manj kot drugod po Italiji.

INPS - Protest

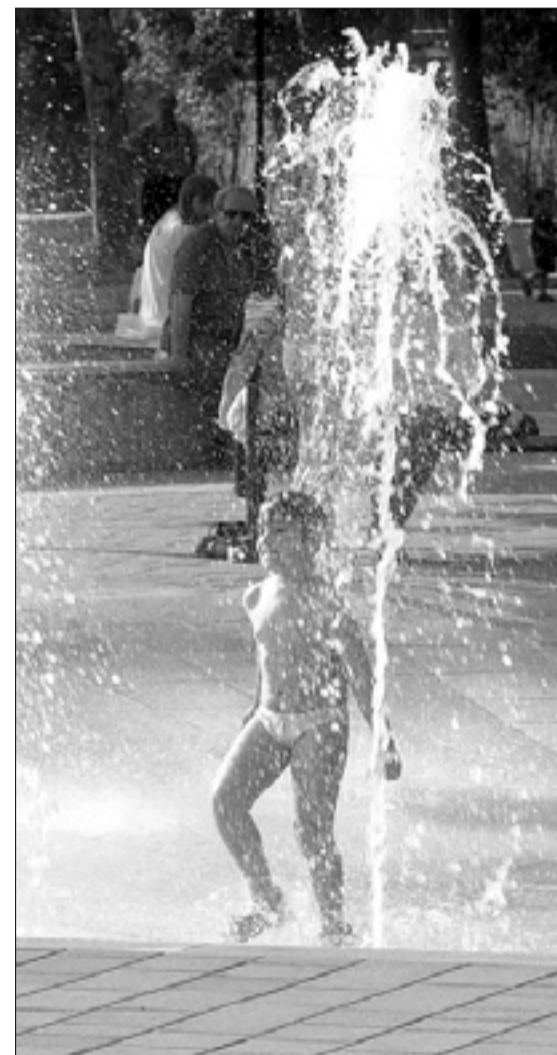
Sindikat uslužbencev ostro proti ukrepom glede javnega sektorja



Tudi uslužbenci tržaškega sedeža skrbstvenega zavoda INPS so včeraj protestirali v okviru vsedrže-vne pobude sindikata javnih uslužbencev CUB. V po-sebnem sporočilu sindikalna organizacija ostro oc-njuje ukrepe Berlusconi-jeve vlade in ministra Brun-ette. Ukrepi, povzeti v zakonskem dekretu 112/2008, ne krčijo samo osebnih dohodkov javnih uslužben-cev, temveč so tudi povod za izredno negativno me-dijsko kampanjo. Celotno kategorijo, pravi omenje-ni sindikat, prikazuje v izredno negativni luči. Pro-Test, še piše v sporočilu, seveda povzroča težave upo-rabnikom, vendar so stavke, protestni shodi in po-dobno edina sredstva, s katerimi lahko javnosti po-sredujejo lastne poglede.

VREME - Visoke temperature

Pasja vročina je spet pred nami



Otroci, starejše osebe in kronični bolniki naj upoštevajo zdravniške nasvete

KROMA

Spet bo poletje pokazalo zobe in iz rokava bo potegnilo svoj najobčut-nejši adut: visoke temperature. Po po-datkih, ki jih je posredovala civilna za-ščita, bo v našem mestu od danes ži-vosrebrni stolpec dosegel celo 36 sto-pinj Celzija. Vročinski val pa bo poleg

Trsta zajel še mesta Perugia, Firenze in Civitavecchia.

Na vročino so seveda še posebej občutljivi otroci, starejše osebe in kro-nični bolniki, katerim zdravniki svetu-jejo, naj pijejo veliko vode ter naj se za-družujejo v zaprtih in hladnih prostorih.



DOLINSKI OBČINSKI SVET - Soglasna odločitev skupščine

Dolina pristopila k Lokalni akcijski skupini

Pomislek Mahnič (SSk) o zapostavljanju slovenščine - Obračun 2007: pribitek 340 tisoč evrov

Poslovanje dolinske uprave v letu 2007 se je zaključilo z upravnim pribitkom v višini 340.125,31 evra. Obračun poslovanja je na večerajšnji seji dolinskega občinskega sveta podal odbornik za finance Igor Tul; skupščina je računovodski dokument odobrila z glasovi levosredinske večine.

Davčni prihodki so se v primerjavi z letom prej zvišali za 3,4 odstotka. Davek na nepremičnine ICI je občinski blagajni navrgel nekaj več kot milijon 800 tisoč evrov, k čemu gre pristižeti še izterjani prihodek za isti davek (nekaj manj kot 60 tisoč evrov). Prihodek za dodatek na davek Irpef je znašal 213 tisoč evrov, prihodek za deželni davek na proizvodne dejavnosti je nanese 177 tisoč evrov, dodatek na porabo električne energije pa 84 tisoč evrov.

Prenosi so se - v primerjavi z letom 2006 - povečali za skoraj 10 odstotkov. Največ je pri tem prispevala dežela (milijon 892 tisoč evrov); prenosi iz občin Trst in Milje za socialni sektor so znašali 227 tisoč evrov, državni prenosi 69 tisoč evrov, prav toliko pa tudi prenosi od skupnostnih in mednarodnih organizacij.

Tretjina stroškov je odpadla na



IGOR TUL

osebje. Delovanje otroških jasli je stalo skoraj 123 tisoč evrov, športni objekti 70 tisoč evrov, šolske kuhinje skoraj 250 tisoč evrov, gledališče 23 tisoč evrov, polni center skoraj 40 tisoč evrov.

Dolinski občinski svet je na večerajšnji seji tudi soglasno odobril pristop občine k Lokalni akcijski skupini Kras. V razpravi je posegel edinole svetnik Slovenske skupnosti Sergij Mahnič, ki je obžaloval dejstvo, da v osnutku statuta nove konzorcijske družbe z omejeno odgovornostjo ni omenjen slovenski jezik, prav tako pa ni omenjeno dvojezično poslovanje konzorcija. Člani konzorcija so tudi okoliške občine, ki so dvojezične, in spadajo v območje izvajanja zaščitnega zakona. Po



SERGIJ MAHNIČ

tem zakonu je dvojezičnost v teh občinah obvezna, je spomnil Mahnič. Zato bi moralo biti tudi poslovanje novega konzorcija dvojezično. »Pristojni bi morali izkazati več pozornosti do tega vprašanja,« je ocenil svetnik Slovenske skupnosti, ki pa je ob koncu svojega posega najavil, da bo kljub tem tehtnim in upravičenim pomislekom podprl odlok o pristopu dolinske občine k Lokalni akcijski skupini Kras.

Dolinska občinska skupščina je nadalje izdala soglasno negativno mnenje »okoljevarstvene skladnosti projekta za izgradnjo metanovoda Trst-Gradež-Vileše za povezavo z uplinjevalnikom družbe Gas Natural pri Žavljah. Županja Fulvia Premolin je spomnila, da se je občinski svet z resolucijo že negativno izrekel o gradnji podmorskega plinovoda. Z večerajšnjim glasovanjem je še enkrat potrdil svoj »Ne« novemu poseganju v naravo.

Gradnja spornega uplinjevalnika pri Žavljah je bila tudi tema resolucije, ki jo je predstavil svetnik Pola za Dolino Giorgio Jercog. Potem ko so se načelniki svetniških skupin sestali na kratki seji in vključili nekaj dopolnil, je bila resolucija soglasno odobrena. Dokument poziva županjo in občinsko upravo, naj skupaj z drugimi občinami, ki so izrazile nasprotovanje uplinjevalniku, in skupaj z naravovarstvenimi organizacijami preveri možnost za pritožbe pri vseh pristojnih oblasteh proti gradnji novega industrijskega obrata v Žavljah.

Občinski svetniki so soglasno odobrili tudi drugo Jercogovo resolucijo, ki je bila posredno povezana z junijskim incidentom v slovenski jedrski centrali v Krškem. Resolucija obvezuje županjo, da od tržaškega prefekta zahteva, naj čimprej sproži postopke za sestavo načrtov o izrednem stanju v primeru jedrske nevarnosti in postopke za čimprejšnje informiranje prebivalstva ob takih primerih.

M.K.

PROSEK - Prenovitev v cerkvi sv. Martina

»Nov« zvonik

Dvojni vzdrževalni poseg stal občino skupno 340 tisoč evrov



Obnovljeni zvonik cerkve sv. Martina na Proseku

KROMA

Zidarski oder, ki je nekaj mesecev do vrha na višini 36 metrov zastiral pogled na zvonik proseške cerkve sv. Martina, je bil, ob zaključku del, že pred nekaj tedni odstranjen, da so se domačini privadili na novo, prečiščeno podobo mogočne cerkvene strukture. Večeraj je bil prenovljeni zvonik s kratko svečanostjo ob njegovem vznožju tudi »uradno« predan svojemu verskemu namenu. Tržaški odbornik za javna dela Franco Bandelli je ob prisotnosti proseškega župnika Jožeta Špeha, občinskih svetnikov Stefana Ukmarja in Igorja Švaba, predsednika zahodnokraškega rajonskega sveta Bruna Rupla in številnih rajonskih svetnikov obnovil potek vzdrževalnih del v proseški cerkvi, ki so se začela leta 2005 in končala letos. Prvi poseg je obsegal popravilo

strehe, obnovo napuša in prenovo pročelja, stal pa je 110 tisoč evrov. Drugi je predvidel korenito očiščenje zvonika in zamenjavo nekaterih dotrajanih sider. Delo na leta 1637 zgrajenem zvoniku je bilo gradbeno kompleksno in zahtevno; vredno je bilo 230 tisoč evrov.

Bandelli je napovedal skorajšnji odobritvi načrtov za novi parkirišči na Proseku in na Kontovelu, predsednik rajonskega sveta pa ga je spomnil tudi na popolno prenovo že dolgo let zapuščenega nekdanjega rekreacijskega središča v Križu. Tu bodo uredili občinski sedež civilne zaščite, obnovili pa bodo tudi majhno telovadnico, ki bo služila domačim šolam in športnim društvom.

M.K.

DOLINA - Solidarnostna resolucija

Ohraniti Stock!

Sindikalist Marchi o »paradoksalnem« stanju v podjetju

Po razpravah v pokrajinskem in v tržaškem občinskem svetu je večeraj tudi dolinski občinski svet izrazil solidarnost uslužbencem tovarne likerjev in žganih pijač Stock, ki jim grozi premestitev v Milan. Težak položaj v podjetju je orisal uslužbenec in sindikalni predstavnik Fulvio Marchi. Ta je prav paradoksalen. Do večeraj bi moralo 40 zaposlenih javiti vodstvu podjetja, ali pristanejo na delovno premestitev v Milan, ali ne (kar pa bi jih zelo verjetno stalo delovno mesto...). Tega pa niso mogli storiti, ker v podjetju ni bilo nobenega predstavnika vodstva. Ti so javili, da se bodo »vrnili« prihodnji teden, 6. avgusta pa naj bi se udeležili srečanja s krajevnimi upravitelji. Prav prihodnji teden pa bo tovarna - prvič doslej - prekinila svoje delovanje zaradi poletnih počitnic. Prejšnja leta se je to zgodilo sredi avgusta. Vodstvo očitno ne želi, da bi prišlo ob srečanju s predstavniki kra-

jevnih oblasti do protestov zaposlenih, je ocenil Marchi.

Solidarnost uslužbencem podjetja Stock medtem skokovito raste. Doslej so zbrali skoraj 7 tisoč podpisov Tržačanov proti prisilni premestitvi vodstvenih uradov v Milan.

Soglasno odobrena resolucija, ki jo je predstavila načelnica svetniške skupine Občanov Elisabetta Sormani poziva županjo, naj poseže pri javnih ustanovah, da bi se zavzele za prekluk ukrepa o premestitvi uradov podjetja Stock v Milan. V dokumentu je zapisano, da bi bila premestitev »samo začetek preselitve celotne proizvodne dejavnosti« iz Trsta drugam. Zato je ohranitev vodstvenih struktur v mestu nad vse pomembna. Gre preprosto za zaščito delovnih mest, s čemer zaščitimo tudi bodočnost tržaškega gospodarstva, je ocenila županja Fulvia Premolin.

M.K.

GOLI VRH - Okrog 14. ure je gorelo

Strela je najbrž udarila v anteno in povzročila požar

Okrog 14. ure je telefon na sedežu poveljstva tržaških gasilcev nenehno zvonil. Več ljudi je namreč z mesta opazilo dim, ki se je dvigal visoko nad kamnolomih Facanoni v smeri Globojnerja, in o tem obvestilo gasilce. Dve ekipi sta se v spremstvu kolegov gozdne straže s terenskima voziloma zapeljali proti Golemu vrhu. Tu je po vsej verjetnosti strela udarila v anteno in v trenutku je zagorelo.

Ogenj je zajel strmo pobočje in se razširil na območje kakih 40 kvadratnih metrov. Zgorela je predvsem travnata površina ob anteni, po nekajurnem in ne težavnem gašenju so gasilci ogenj ukrotili okrog 16. ure. Ko so ugotovili, da je požarišče varno, so odšli.



OBČINA TRST

Sklepi: parkirišče na Proseku in Polet

Tržaški občinski svet je na sinočnji seji sprejel dva za kraško skupnost pomembna urbanistična dokumenta. Najprej je soglasno odobril je predhodni načrt openškega Poleta za razširitev in prenovu kotalkališča, ki bo postalo pravcat večnamenski športni center, zatem pa je - prav tako soglasno - še odobril varianto k regulacijskemu načrtu za gradnjo parkirišča na Proseku.

Medtem ko je bil predhodni načrt za razširitev in prenovu openškega kotalkališča (načrt je izdelal arh. Marino Kokorovec) odobren dejansko brez razprave, pa je bilo o parkirišču na Proseku iznešenih nekaj mnenj. Tako je predsednik urbanistične komisije Roberto Sascio (UDC) poudaril, da na Proseku že dalj časa čakajo na parkirišče, da je naj večkrat opozoril zahodnokraški rajonski svet in da je postopek stekel v doglednem času. Sedaj bo treba parkirišče tudi čimprej zgraditi.

Svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar je Sasciovo izvajanje primerno »dopolnil«. Prvič: pobudo za gradnjo parkirišča v Mandriji v središču vasi je dal zahodnokraški rajonski svet, in to že v začetku tisočletja. Občina je decembra 2003 pripravila predhodni načrt, »pozabila« pa je pred tem odkupiti zemljišče, ki je bilo v lasti bančnega zavoda Unicredit. To je storila leto kasneje, investicija je stala nekaj več kot 10 tisoč evrov.

Nato je bilo treba pripraviti varianto k regulacijskemu načrtu in volumetrični načrt. Od prvega načrta je minilo skoraj pet let, kar sploh ni »dogleden čas«, temveč že kar dolg čas. Ob tem je župan Dipiazza pikro pripomnil, da »smo pač v Italiji«, a da ima, kljub tolikšni časovni zamudi »na Proseku mnogo glasov«.

Ukmar je še nakazal, da bo ob vhodu na parkirišče (stalo bo 190 tisoč evrov za skupnih 80 mest) urejeno zeleno igrišče za otroke, in povabil župana, naj ob odobritvi dokončnega načrta skliče v vasi javno skupščino, na kateri naj bi se izrekel za zaprtje zgodovinskega vaškega jedra prometu.

Na sinočnji seji bi morali odobriti še nekaj urbanističnih sklepov in resolucij (med drugim o novi namestitvi senegalskih krošnjarjev), a so jo ob 21. uri prekinili, da so lahko sledili koncertu Pina Danieleja na trgu pred občinsko palačo.

M.K.



POKRAJINA - Eksperimentalni projekt

Mala kmetijska podjetja lahko začasno zaposlujejo

Pokrajinska uprava želi obenem zajeziti delo na črno - Dogovor veljaven do 30. novembra



Projekt je pokrajinska uprava predstavila včeraj

KROMA

Da na različnih kmetijah v času, ko je treba tam največ postoriti, kronično primanjkuje delovnih rok, je splošno znano, in prav to dejstvo je spodbudilo pokrajinsko upravo, da je v teh dneh lansirala eksperimentalni projekt, v okviru katerega bodo okoliški vinogradniki dobili možnost ponujanja začasnega dela, ki bo zakonsko urejeno. Podrobnosti projekta sta na včerajšnjem srečanju z novinarji predstavila pokrajinski odbornik za kmetijske zadeve Walter Godina in pokrajinska odbornica za delo Adele Pino, ki sta dejala, da želi na ta način pokrajinska uprava pomagati malim kmetijskim podjetjem s Krasa in hkrati zajeziti delo na črno. Projekt, ta je nastal na podlagi sporazuma, ki so ga julija lani podpisale vse štiri Pokrajine z Deželno FJK in zavodoma INPS in INAIL, bo v veljavi do 30. novembra letos, z njegovimi podrobnostmi pa so včeraj dopoldne seznanili tudi različna združenja kmetovalcev, ki bodo po novem delovno silo lahko iskali preko teritorialnih izpostav zavoda INPS.

Ta ukrep predstavlja poseben instrument za hiter odziv na pomanjkanje dodatne delovne sile v času trgatve, je včeraj menila odbornica Pino in ob tem

še dodala, da ima projekt, kot vsi eksperimentalni projekti, prednosti in pomanjkljivosti, saj njegovi pobudniki še ne znajo oceniti, kakšen vpliv bo imela dotična pobuda na kmetijstvo v naših krajih. Za možnost začasnega dela se trenutno lahko potegujejo dijaki med šestnajstim in osemnajstim letom starosti ter upokojeanci, njihova imena pa bodo dostopna na zavodu INPS. Vsi zainteresirani vinogradniki bodo torej dodatna pojasnila lahko dobili na prej omenjenih zavodih, kjer bo mogoče dvigniti tako imenovane bone v višini deset evrov (posamezen bon bo vreden 10 evrov). Vrednost bona, ki v tem primeru predstavlja plačilno potrdilo, ni vezana na urno postavko, ki bo stvar dogovora. Posamezno podjetje lahko dvigne več bonov, vendar njihova najvišja vrednost ne sme preseči deset evrov. Pomemben segment eksperimentalnega projekta je tudi dejstvo, da bodo občasni delavci v času izvajanja pomožnega dela zavarovani. To zavarovanje naj bi se nanašalo predvsem na nesreče na delu. Za pridobljen dohodek



pa bodo v skladu z zakonom veljale tudi vse koristi, ki jih prinaša delovna pogodba.

Cilj in namen celotne operacije je zajezitev dela na črno in, kot je včeraj še dejal Walter Godina, pomagati okoliškim kmetijam, da obdržijo kakovost produkcije s pomočjo dodatne delovne sile. Na srečanju sta govornika tudi izrazila željo, da bi se projekt prijel, s tem pa omogočil morebitno nadaljne delovanje v to smer in tudi širitev na druge gospodarske panoge, kajti le s tovrstnimi fleksibilnimi delovnimi normativi, ki so zaenkrat relativno redko izvajani tako na državni kot na deželni ravni, bo pogodbe za občasno delo možno ponujati čim širšemu krogu iskalcev začasnega dela. (sč)

Tržaški poletni rock festival

Z Velikega trga bo že drevi odmevala pristna rock glasba. Obeta se vroč rock vikend v znamenju tržaškega poletnega rock festivala, ki ga prireja združenje Musica Libera v sodelovanju s tržaško občino in s podporo Fundacije CRTrieste. Drevi bosta ob 21. uri na oder stopili tržaška skupina Bluesmobile in bend iz Bergama La Torre Dell'Alchimista (ki izvaja predvsem rock hite sedemdesetih let). Jutri bo ob isti uri na vrsti mednarodni gost Glenn Hughes alias The Voice of Rock, član zgodovinske skupine Deep Purple. Za njim bodo nastopili še Opening Band Live Music in pa skupina Moonstone Project. Nedeljski večer bo minil v znamenju Osanne & Davida Jacksona in Raya Wilsona. Za dodatne informacije je na razpolago spletna stran www.musicalibera.it. Vstop na koncerte je prost.

Koncert na gradu

V Miramarskem gradu se že deseto leto zapored vrstijo kakovostni koncerti. Drevi bo v sklopu pobude, ki jo prireja tržaški konservatorij Tartini, v grajski dvorani »del trono« ob 20.30 nastopil kontrabasist Mitsugu Harada, ki bo poslušalcem postregel s sklopom tradicionalnih japonskih skladb; za njim bo nastopil pianist Nicolò Sbuclz, ki bo izvajal Bachove in Beethovne sonate.

Nov direktor oddelka otroške ortopedije v Burlu

Marco Carbone je od danes uradno nov direktor oddelka otroške ortopedije v tržaški pediatrični bolnišnici Burlo Garofolo. 49-letni Carbone je bil zaposlen v genovski bolnišnici Gaslini, kjer se je posvečal kirurškemu podaljšanju udov, študiju oziroma zdravljenju otroških vratnih vretenc in otroške skolioze.

Praznik v naselju sv. Sergija

V naselju sv. Sergija bo jutri in v nedeljo praznično. V Ljudskem domu v Ul. Peco 14 bo ob založenih kioskih (od 18. do 22. ure) poskrbljeno tudi za ples z ansambloma Tullia Trombe in pa dvojice Doriana & Walter.

Avgust - čas dopustov

Zaradi poletnega dopusta bosta knjižnica oziroma fototeka mestnih muzejev zgodovine in umetnosti ter knjižnica oziroma fototeka v dokumentacijskem središču gledališkega muzeja Carlo Schmidl zaprti od ponedeljka, 4. avgusta, do konca meseca.

Okusi Krasa 2008

Slovensko deželno gospodarsko združenje vabi vse zainteresirane obrate, naj se prijavijo za Okuse Krasa 2008. Letošnja enogastronomska prireditve bo od 18. oktobra do 9. novembra, s tipičnimi jedilniki in večeri v gostilnah. Še naprej pa bodo potekale promocije "kota tipičnih proizvodov" Okusov Krasa v sodelujočih pekarnah in trgovinah jestvin. Letos je računati na prispevek Trgovinske zbornice Trst, Dežele FJK in drugih pokroviteljev, zlasti pri promociji tipičnih proizvodov in povezanih izobraževalnih pobud, saj bodo vezna nit letošnjih Okusov Krasa zelišča in njihova uporaba v kraški kuhinji. SDGZ si prizadeva tudi, da bi bili čim bolj prisotni obrati v Goriškem in da bi še okrepili sodelovanje z gostilnami Krasa v Sloveniji. Vsi zainteresirani naj za informacije in prijave kontaktirajo tajništvo SDGZ v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 04067248.

SOLOPEVSKA DELAVNICA - Zveza cerkvenih pevskih zborov

Adi Danev: »Društva in ustanove manjšine morajo investirati v izobraževanje pevcev«

Zborovodja in pevski izvedenec, mentor priznanih solopevcev in dolgotrni vodja zbora gledališča La Fenice v Benetkah Adi Danev je maja in junija vodil tečaj vokalne tehnike, ki ga je priredila Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta. Pobuda za nov seminar se je izkazala kot potrebna in posrečena, sodeč po zanimanju in splošnem zadovoljstvu tečajnikov ob koncu študijske izkušnje. Tečaj je bil namenjen tako solopevcem, kot tudi zborovskim pevcem in zborovodjem, ki so željni pevskega izpopolnjevanja. Izjemna posebnost odprtega značaja je predstavljala novost, ki poudarja nujnost zavestnega pevskega udejstvovanja za kvaliteto rasti te zelo razširjene in priljubljene dejavnosti. Raznolikost izvora tečajnikov ni zahtevala prilagajanja metod, saj je tehnična osnova vedno ista, kot tudi glavne napa-

ke. Glasbenik, ki stopi na oder, mora poznati na pamet vsako noto skladbe, ki jo bo izvedel. Pevac mora obvladati vsako noto tako, da jo lahko zapoje legato, staccato, forte, piano, kakorkoli bo glasba zahtevala in to vedno s čisto intonacijo. Tehnika pride pred petjem in poznanje svojega »instrumenta« s fiziološkega vidika je osnovnega pomena. Nato je treba upoštevati odkritje starih mojstrov, da ne odpiramo ust glede na tekst, ampak na zvok. Stari in napačen pregovor »poj kot govoriš« lahko velja samo za ljudsko petje. Če pa usmerjamo zvok v določeno vrsto petja, kot je na primer operno, moramo ustvariti sinergijo elementov, kjer je izgovorjava samo podoba tisti govorne besede. Če pojemo, tako kot govorimo, bomo kot tisti tujec,

ki obvlada naš jezik, a ohranja izrazit naglas, ker združuje dva različna sistema izražanja.

Razlikovati peto in govorno besedo je eden od bistvenih vozlov. Katero so druge, najbolj razširjene pomanjkljivosti?

Svojim učencem rečem vedno, da moramo vaditi, kot da bi bili v telovadnici. Ne prenašam pevcev, ki samo zadihajo odrski prah in že mislijo, da so dosegli popolno vokalno dovršenost. Je treba vaditi celo življenje za ohranitev zanesljivo kontrolo. Večina pevcev pride k meni z nejasnimi pojmi; brez obvladane fizioloških prvin pa je nemogoče preiti na naslednjo fazo, oz. na umetniške aspekte petja, ki obsegajo tudi razlikovanje med vrstmi. Mnogi pa mislijo, da z dobrim glasom lahko pojejo karkoli.

Pravzaprav je naraven glas zelo nevaren, ker je treba globoko analizirati, če resnično vse deluje pravilno ali je samo kratkotrajna prevara. Če ne obvladaš tehnike, ne moreš reševati muzikalnih vprašanj; če godala v orkestru fušajo, je vse zaman, da imenitno vodijo fraziranje.

Se pravi, da bi bilo treba med našimi pevci nekaj spreminiti tudi v mentaliteti?

Naši ljudje se zadovoljujejo; pevci ne napredujejo in to ni zanje problem, saj po drugi strani nimajo pred sabo izobražene in kritične publike. Društva in ustanove manjšine morajo investirati v izobraževanje pevcev. Osveščeno publiko pa ustvarimo s pravilnimi in kakovostnimi ponudbami. Biti amaterji ni minus, a je treba ciljati na profesionalne rezultate. Smisel ni več v preživetju neke

skupnosti in sploh take motivacije nimajo opravka z glasbenimi vsebinami.

Uspeh tečaja je na svoj način odražal željo po napredovanju.

Tečaj je bil odraz zavesti, da je nastala praznina na tem področju in da je treba podpirati študij petja v ambientu, ki je tako vezan na to umetnost, naj bo to na solističnem ali zborovskem področju. Nekateri so v dveh mesecih naredili velike korake naprej. Vsi so pokazali določeno, zdravo ambicijo po izboljšanju, vsak na svojem nivoju. Iskali so nujne in potrebne informacije o snovi, brez katerih ni dobrega petja in niti napredovanja. Zasedil sem tudi nekaj dobrih pevcev, ki bi lahko s pravim izpopolnjevanjem lahko ciljali na pevsko kariero.

Rossana Paliaga



Adi Danev med koncertom v Gorici

BUMBACA



POLETNE PRIREDITVE - Na terasi kopališča Ausonia

Shantel in skupina Bucovina Orkestar

Koncert v okviru minifestivala Stradasuona je priklical številno občinstvo

Turbo glasba se je v sredo zvečer razlegala s terase tržaškega kopališča Ausonia. V sklopu niza Stradasuona se je zbranim predstavila skupina Bucovina Orkestar s čarovnikom elektrone, dj-em Shantelom. Na začetku je tehnika poštno zagodla skupini, tako da je bilo treba za pričetek koncerta počakati na pol enajsto. Vsekakor se je čakanje splačalo in publika je iskreno pozdravila skupino, ko je stopila na oder. DJ Shantel, oziroma Stefan Hantel, ki ni le zgolj dj, temveč je tudi glasbenik in producent, je izredno cenjen na »dancefloor« sceni in je osvojil vrsto prestižnih nagrad, v zadnjem času pa se je iz rodne Nemčije vrnil k lastnim koreninam v deželo Bukovina, ozemlje, ki si ga lastita tako Romunija kot Ukrajina. Tu deluje vrsta romskih fanfar, ki tradicionalno oživijo in razveselijo vsakršni dogodek. Take fanfare so k nam priomale preko del dvojice Kusturica-Bregović in preplavile cel svet. Tema dvema umetnikoma se je treba zahvaliti, da se je v diskografski biznis prerinila tudi balkanska glasba (Boban Marković, Fanfara Ciocarlia, Taraf de Haïduk, Kočani orkestar idr.), drugače bi ta glasbena nadvse živahna zvrst ostala konfirirana na ozemlju, kjer se razlega že od davnine. DJ Shantel je odlično spojil to glasbo tudi na elektronsko podlago in jo predelal v iskrivo plesno zvrst. Tu se je dj spremenil tudi v glas-

Balkanska glasba na terasi kopališča Ausonia

KROMA

benika in pevca, ob brhki in glasovno talentirani pevki Vesni Petkovič, kjer sta v energičnih duetih lepo podajala melodijo naharmosko nabiti ritmični plati v izvedbi prepričljive skupine in

predstavili večinoma popevke, povzete iz tradicionalne glasbe albuma »Disko partizani«. Glasbeno predstavo je pričakala kar lepa množica in se hitro odzvala tudi plesnim izzivom, ki so se

sproščali iz vrst radoživih glasbenikov. Naslednje in tudi zadnje srečanje v okviru minifestivala Stradasuona bo v četrtek, 7. avgusta z afroreggae skupino Ras Dumisani In Afrikhaya Band. (Pan)



KRIŽ - Festival morja

Prvič opera: Figarova svatba

Kriška društva včeraj uradno predstavila projekt - Glavni pobudnik operne predstave je Alessandro Švab



V Križu se vestno pripravljajo na uprizoritev Figarove svatbe

KROMA

Dve »predpraznični« prireditvi

Lani so ga sicer pokopali, vendar pa se festival Na predpraznični večer letos vrača. Sicer v zelo okrnjeni obliki, vendar so organizatorji, člani kulturnega krožka Jacques Maritain, takoj sprejeli ponudbo tržaške občinske uprave, da jim zastoj nudi ustrezen prostor. V prejšnjih mesecih so tudi prejeli nekaj sredstev in tako so se odločili, da v letošnjem avgustu pripravijo dva večera. Prvi dogodek bo na sporedu v nedeljo, 3. avgusta na Trgu Hortis, in sicer v okviru občinske pobude Serestate, drugi pa nedeljo nato, se pravi 10. avgusta v parku na Ul. San Michele, obakrat ob 21. uri. To nedeljo bo skupina Teatro Distratto predstavila Le lac du cygne, za njo pa bo zaigral ansambel Orkestra Zbilenska. V nedeljo, 10. avgusta pa bo na sporedu predstava FaberEst v izvedbi Faber Teatra.

Uprizarjanje celotne opere je za razmere krajevnega društva izreden podvig; o izzivu izvedbe Mozartove opere Figarova svatba v Križu se je z upravičenim zanimanjem in radovednostjo veliko šušljalo in govorilo že pred včerajšnjo, uradno predstavitvijo projekta, na kateri so organizatorji Festivala morja predstavili genezo tega dogodka in vsebine vseh pobud letošnje, posebno bogate in po zasnovi prenovljene izvedbe. Festival, v katerem je gledališče profesionalne trojice ustvarjalcev (Mario Uršič, Miranda Caharija, Livij Bogatec) imelo do danes levji delež, se bo tokrat razširil še na glasbeno, celo operno področje. Križani so imeli tudi tokrat možnost črpati iz vaškega potenciala, saj je domačin, operni pevec in mednarodno dejavni pedagog Alessandro Švab ustanovil v rojstnem kraju mednarodno središče za vokalno-interpretacijsko izpopolnjevanje solopcev, ki si zastavlja zelo ambiciozne cilje. Prvi javni projekt Akademije, ki je začela delovati

februarja letos v prostorih Slomškovega društva, je uprizoritev Mozartove mojstrovine po libretu Lorenza da Ponteja, v kateri bodo v dvojni zasedbi nastopili Švabovi učenci različne narodnosti (predvsem Slovenci z obeh strani nekdanje meje, a tudi hrvaški in srbski pevci) ob spremljavi treh pianistov in s sodelovanjem vokalne skupine Bodeča neža. Pohišstvo za sceno je dal na razpolago tržaški starinar, kostume pa so si izvajalci izposodili pri Slovenskem stalnem gledališču in v laboratoriju Fabia Bergama.

Švab je s tem projektom uresničil dolgoletno željo, ki je po raznih poskusih prišla do uresničitve s podporo Združenja za Križ in Kriškega teatra ter s sodelovanjem Kulturnega društva Ribiški muzej, KD Vesna in Slomškovega društva. Vsa kriška društva so bila prvič soudeležena pri skupni, velikopotezni pobudi, kot sta z zadovoljstvom poudarila predsednik Združenja Valentino Cossutta in predsednik Ribiškega muzeja Franco Cossut-

ta. Kot je poudaril glavni akter projekta Alessandro Švab, je pobuda namenjena vrednotenju mladih talentov in noče biti v konkurenci z že obstoječimi kulturnimi stvarnostmi; doživljati dragoceno delovno izkušnjo nastopanja v operni predstavi je za mlade pevce zelo redka in dragocena izkušnja, ki jo operna gledališča ne ponujajo, zato bi kriška Akademija s podporo evropskih skladov skušala postati producentka tovrstnih dogodkov, ki naj bi seveda gostovali tudi izven domačega kraja.

»Prav posebno se veselim, da lahko prisostvujem uresničitvi naših sanj, saj smo že nekaj časa razmišljali, kako naj bi širili festival in vzpostavili mednarodni kulturni dialog«, je priznal režiser Mario Uršič, ki bo tudi tokrat protagonist gledališkega dela festivala s priredbo in režijo komedije v kriškem narečju Zakonske zdrahe, to je zgodba tipičnega ljubzenskega trikotnika, ki se zgleduje po tekstih zgodovinskega in novega feminizma kabareta 90.let. Končni rezultat je sad skupnega ustvarjanja na vajah, kjer uigrana skupina (poleg že omenjenih igralcev tudi Andrej Rismondo) čisto spontano dodaja elemente ljudskega okolja. Predstava bo na sporedu od 9. do 17. avgusta, vedno s pričetkom ob 21. uri. Opero Figarova svatba pa bodo uprizarjali od 1. do 5. avgusta. Za ogled zelo pričakovanega opernega dogodka so potrebna nekatere navodila: opera traja približno tri ure z odmorom (pričetek ob 19.30) in vse ponovitve se bodo odvijale na Ovčarjevem borjaču v Križu, kjer lahko sedi 250 gledalcev. Nocoj bo na sporedu predpremiera, ki bo namenjena v glavnem domačinom, jutri pa bo na vrsti premiera, za katero bo ogled možen samo z vabilom. Ostali dve ponovitvi bosta na sporedu v ponedeljek, 4. in v torek, 5. avgusta. Program 4. Festivala morja bo dopolnil tudi koncert opernih arij; oblikovali ga bodo basist Alessandro Švab in njegovi učenci v nedeljo, 3. avgusta s pričetkom ob 21. uri. (ROP)

Včeraj danes

Danes, PETEK, 1. avgusta 2008
ALFONZ

Sonce vzide ob 5.49 in zatone ob 20.33
- Dolžina dneva 14.44 - Luna vzide ob 5.31 in zatone ob 20.42.

Jutri, SOBOTA, 2. avgusta 2008
ŠTEFAN

VERE VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 30,9 stopinje C, zračni tlak 1017,3 mb ustaljen, veter 8 km na uro jugo-zahodnik, vlaga 48-odstotna, nebo spremenljivo, morje zelo mirno, temperatura morja 26,4 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 2. avgusta 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (040631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 21124).
Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Sonnino 4 (040 660438).
www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.
AMBASCIA TORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Il Cavaliere oscuro«.
ARISTON - 21.15 »Elizabeth: The Golden Age«.
CINECITY - 15.15, 16.00, 17.15, 18.15, 19.00, 20.15, 21.15, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; 15.00, 16.30, 17.25, 19.45, 22.05 »Hellboy: The Golden Army«; 15.20, 17.35, 19.55, 22.05 »Agente Smart - Casino totale«; 19.45, 22.00 »Funny games«; 15.15, 19.55 »Ken il guerriero: La leggenda di Hokuto«; 17.30, 22.00 »Wanted - Scegli il tuo destino«.
EXCELSIOR - Dvorana zaprta zaradi poletnega dopusta.
EXCELSIOR AZZURRA - Zaprta zaradi poletnega dopusta.
FELLINI - 17.00 »Impy e il mistero dell'isola magica«; 18.15, 20.30 »Gomorra«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00 »Underdog«; 18.30, 20.20, 22.15 »Wanted - Scegli il tuo destino«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 19.20, 21.45 »12«.
KOPER - KOLOSEJ - 19.10, 21.30, 23.50 »The X-Files: Hočem verjeti«; 22.00 »The Dark Knight«; 18.00, 21.00, 0.00 »Princ Kaspijan«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 19.30, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Che la fine abbia inizio«; Dvorana 3: 16.30 »L'incredibile Hulk«; 18.15, 20.15, 22.15 »Rogue il solitario«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Agente Smart - Casino totale«.
SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.15, 21.15 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 2: 19.20, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 3: 20.00, 22.10 »Hellboy 2: The Golden Army«; Dvorana 4: 20.10, 22.10 »Il nascondiglio«; Dvorana 5: 19.50 »Ken il guerriero: la leggenda di Hokuto«; 22.00 »Wanted - Scegli il tuo destino«.

»Soča. Lepotica, ki povezuje.«

Goriška

Spust po toku reke Soče se bo v tokratni prilogi „Prosti čas“ nadaljeval mimo Tržiča in ostalih goriških občin, ki spadajo v območje poimenovano Laško. Obiskali bomo tudi naravni rezervat, ki nas bo popeljal vse do izliva naše smaragdne reke v Jadransko morje.

Izliv Soče

Če se spustimo proti jugu goriške pokrajine, se ob pokrajinski cesti Tržič – Gradež nahaja eden od najznamenitejših naravnih rezervatov v Italiji. Naravni deželni rezervat ob izlivu Soče v morje nudi zatočišče številnim vrstam ptic, sesalcev in zlasti velikemu številu divjih konjev pasme Camarague.

Približno pol ure vožnje iz Gorice leži ta (med Slovenci slabše poznana) naravna atrakcija. Ravno tu, ob ustju na koncu svoje burne poti, je reka ustvarila svoj zadnji naravni biser. Soča s seboj prinaša veliko naplavin, ki se ob izlivu reke na debelo odlagajo. Zato se je na prehodnem ozemlju med koprnim, sladko in slano vodo ustvarila izredno pisana pokrajina močvirij, sipin in lagun, ki življenjski prostor nudi številnim rastlinskim in živalskim vrstam.

Naravni rezervat

Območje izliva Soče je zavarovano kot naravni rezervat in se razteza na približno 2400 hektarjih ozemlja občin Štarancan (Staranzano), Škocjan (San Canzian d'Isonzo), Fiumicello

in Gradež (Grado), pokriva pa zadnjih 15 kilometrov rečne struge. Središče rezervata (Isola della Cona), ki se nahaja v občini Štarancan je zaščiten: 100 hektarjev površine nudi zavetišče in omogoča nemoteno opazovanje številnih vrst ptic, zato je še posebej priljubljeno med fotografi in sprehajalci, ki si želijo spočiti ušesa od mestnega hrupa.

Rezervat je za obisk, tudi zaradi ptic selivk, najbolj privlačen v pomladnih mesecih in nesušnem obdobju, ko ni pomanjkanja vode - takrat ptice dobesedno preplavijo območje in so prava paša za oči in dušo. Poleg ptic prebivajo v rezervatu tudi konji Camargue, ki se prosto pasejo na omejenih območjih. Sprehajalci se lahko konjem nemoteno približajo, še večkrat pa se bodo konji približali ljudem v iskanju hrane (velja omeniti, da je konje prepovedano hraniti) in ljubkovanja.

Občine naravnega rezervata: Štarancan, Škocjan in Gradež

Naselje Štarancan leži ob izlivu reke Soče in je bilo že od nekdaj povezano z Oglejem po zaslugi številnih kanalov. Izkopanine pričajo o rimski prisotnosti in kolonizaciji. Samo ime izhaja iz predialnega toponima (Terenzius). Štarancan je doletela enaka usoda kot druga tržiška naselja. Najprej je bil pod patriarhalno, po letu 1420 pa pod beneško oblastjo. Močvirnato zemljo, ki je bila tudi glavni gospodarski vir področja, so skušali

večkrat bonificirati z izsuševanjem, a spopadi so izboljševanje večkrat zavstavili. Prva svetovna vojna je zajela naselje prav v trenutku gospodarske rasti, h kateri so pripomogli bližnja železnica in mostova čez Sočo.

V zadnjem obdobju je naselje doživelo gradbeni razvoj, čeprav se na jugo-vzhodnem predelu nahajajo obsežna področja bonificirane in obdelane zemlje. V neposredni bližini, med Panzanskim zalivom in izlivom Soče, se nahaja otok Cona. Na tem ekološko zaščitenem področju se nahajajo številna opazovališča in jahalnica.

Poleg naselij Pieris, Begliano in Isola Morosini je Škocjan ena izmed obširnejših občin na Goriškem. Nekdanja Aquae Gradatae leži na antični rimski cesti Gemini (Gemina), ki je peljala na vzhod. Bila je tesno povezana z oglejskim pristaniščem in tako doživela razcvet gospodarstva in trgovine. Nekateri strokovnjaki menijo, da se je na tem območju nahajalo rečno pristanišče. V majhnem muzeju Antiquarium Cantianense hranijo ostanke opekarne, kipe, nagrobne spomenike in mozaična tla. Po oglejskem zatonu so upehale tudi trgovske izmenjave s Škocjanom, ki je ostal izven tržnih gospodarskih prog in izgubljal vedno več ugleda.

Naselje je še posebej znano po izkopavanjih, ki so pred kratkim privedle na dan grobove svetnikov, ki so jih skupaj z njihovim učiteljem Protijem mučili leta 303. Iz Rima naj bi zbežali zaradi preganjanja cesarja Dioklecijana. Sarkofag sv. Protija in



Satelitski pogled na izliv Soče.

[HTTP://EARTH-OBSERVATORY.NASA.ORG](http://earthobservatory.nasa.org)

mučenika sv. Crisogona se nahaja v Krištofu. Gradež, pomemben turistični cerkvi iz 15. stoletja, posvečeni sv.



Odprto 7 dni na 7
KAVARNA SLADDOLEDARNA AMERICAN BAR
Narodna ulica, 38 - OPČINE - TRST

Živite bolje - Wellness paket
TERMINI: 13.7. – 24.12.2008
(razen 15.9. – 20.9. in 24.10. – 2.11.)

3 dnevni paket:

- nastanitev v dvoposteljni sobi standard (GH Primus)
- polpenzion
- neomejeno kopanje v hotelskem bazenu
- 2 vstopa dnevno v Termalni Park Term Ptuj
- Prost vstop v savne v Termalnem Parku
- 1 x 2-urni vstop v svet savn Flavia v GH Primus
- 1 x biserna kopel (30 min)
- delna Aroma ali Relax masaža (20 min)

Dodatno pri 5 dnevnem paketu:

- 1 x 2-urni vstop v svet savn Flavia v GH Primus
- Lotosova obloga

CENA:
3 dnevni paket po osebi: **229€**
5 dnevni paket po osebi: **379€**

Informacije in rezervacije:
Terme Ptuj, d.o.o., GH Primus, tel.: 02 74 94 500, fax: 02 74 94 523
e-mail: hotel.primus@terme-ptuj.si, www.grandhotelprimus.si




(Vse cene vključujejo DDV. Pridržujemo si pravico do spremembe cen. Za morebitne napake v tisku se opravičujemo.)
Terme Ptuj, d.o.o., Pot v toplice 9, 2251 Ptuj
ID za DDV: SI 20241275



ZGONIK 3/A Tel. 040.229123
domača kuhinja - pizza iz krušne peči



GOSTILNA GUSTIN

Tradicija v novi obliki

Nov residence L'angolo dei ciliegi

Restavracija
DANEU
Dunajska cesta, 76
Opčine - Trst

Tel. 040 211241 ODPRTO VSAK DAN



safir
HOTEL CASINO
★★★★

carat
RESTAVRACIJA

Užijte dobrote in lepote Krasa!

DOBROTE KRASA
jota, teranov toč s polento, domači njoki z divjačinskim golažem, zavitki in štruklji

in **MORJA**
riž s kalamari in bučkami, carpaccio brancina ali jastoga, brancin v soli, školjke, škampi

več na: www.safir.si ~ informacije: tel. +386 5 731 4444 ~ info@safir.si ~ rezervacije@safir.si



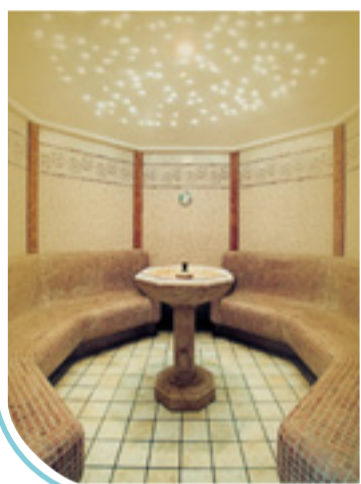



Tvoj center za wellness, fitness, estetiko in fizioterapijo **PRI TVOJEM DOMU**

Poletne super ponudbe

Dnevna karta €12,00 - vsak dan po 18.00 uri
(bazen, savne, hidromasaža, zunanji park
z ležalniki, osvežilni čaji, dnevno sveže sadje)

Briški, 42/b – Zgonik (Ts)
Tel. 040 327431 www.avalonwellness.it



center ob morju, leži zahodno od soškega izliva. Naselje se vzpenja preko izsušenih območij in trstja, skoraj visi med morjem in nebom. Slovci po lepih peščenih plažah in soncu in si je zaslužil vzdevek "Zlati otok" (Isola d'Oro). Gospodarski vir Gradeža je bil že od nekdaj morje, kasneje se mu je pridružil turizem. Mestece je bilo naseljeno že v rimskih časih, o čemer pričajo številne izkopanine. Gradež je bil del oglejskega pristanišča. Od leta 607 dalje sta se patriarha iz Ogleja in Gradeža stalno potegovala za nadzor nad ozemljem zgornjega Jadrana. Zaradi privilegiranih odnosov z Benetkami, je naselje doživelo velik trgovski vzpon, umetnost je cvetela. Po padcu Benetk se je preobrazilo v majhen ribiški center. V drugi polovici 19. stoletja je Gradež postal odmevno kopalniško središče avstrijskih plemičev, še posebej zaradi zdravilnih toplic in voda, ki so jih danes obnovili v opremljeni topliški center. Turist lahko danes izbira med sprehodi čez velike in senčne drevorede, po slikovitem pristanišču ali po očarljivih majhnih uličicah starega mesta. Ne-

šteto je tudi majhnih otokov na katerih se nahajajo znamenite ribiške hiše.

Slovenci na Laškem

Še eno mesto, ki ima pomembno vrednost v goriški pokrajini je Tržič, ki se nahaja v središču območja poimenovanega Laško ali Bisiacaria. To je ozemlje med Krasom in morjem ter med Sočo in Timavo. Prebivalci Laškega območja so znani z imenom Bežjaki in govorijo svojevrsten beneški dialekt – bisiac. Prebivalstvo je bilo namreč skoraj štiri stoletja pod Serenissimo. Po Beneški republiki, ki je tu vladala kar 377 let, so naši ljudje spoznali še vladavino francoskih Ilirskih provinc, Avstro-Ogrske monarhije, italijanskega kraljestva z obdobjem fašizma, nemške oblasti, 40-dnevne jugoslovanske vojaške oblasti, od leta 1947 pa Laško pripada Republiki Italiji. Laško sestavljajo občine Tržič (Monfalcone), Štarancan, Ronke (Ronchi dei legionari), Foljan-Sredipolje (Fogliano-Redipuglia), Špeter (San Pier d'Isonzo), Škocjan ob Soči, Turjak (Turriaco) in Zagraj (Sagrado).

Slovenci so razpršeno naseljeni na širokem območju, nikjer ni strnjene jedra. Da so Slovenci tu naseljeni že stoletja, dokazuje več deset letnih topinimov slovenskega izvora. Trajen je porast Slovencev v Laškem trikotniku Tržič-Ronke-Štarancan, kamor so se selili s Krasa zaradi zemlje, ki je tam primanjkovalo, zaradi dela v ladjedelnicah, kot furmani pa že med prvo svetovno vojno.

Slovenci so imeli v Tržiču svoja kulturna društva že pred prvo svetovno vojno, po drugi svetovni vojni pa je bilo najbolj aktivno društvo Triglav, ki je štelu okoli 500 članov. Ukvarjali so se s pevsko, plesno, folklorno in dramsko dejavnostjo. Slovensko narodno skupnost v Tržiču je priznala tudi občinska uprava v statutu leta 1992, od leta 2004 pa deluje v tržaški občinski stavbi tudi slovensko oken-ce.

Takoj po drugi svetovni vojni, ko je Zavezniška vojna uprava odredila, da se ustanovijo slovenske osnovne šole v krajih cone A, sta v mestu delovali slovenski osnovni šoli. Kraja Tržič in Ronke sta prva dobila šoli, ki



Po 140 kilometrih od doline Trente v osrčju Julijskih Alp, mimo Soške doline in Furlanske nižine priteče reka Soča do izliva v Jadransko morje. WWW.ALPLSI

sta šteli od 50 do 90 otrok. Zaradi številnih dejavnikov, kot so npr. eksodus, razdor v levičarski komponenti kot posledica sporov med Titom in Stalinom, priključitev Laškega Goriški pokrajini oz. Italiji ter ustrahovanja, pritiski in atentati na slovenske trgovine, so šole v Tržiču in Ronkah dokončno zaprle svoja vrata leta 1956.

V zadnjih desetletjih pa je življenje Slovencev v Laškem zopet oživelo. Leta 1979 so v Romjanu (Vermigliano) odprli slovenski vrtec, leta 1981 pa slovenski oddelek osnovne šole v stavbi italijanskega vrtca v Ronkah. V isti stavbi so leta 1978 ustanovili slovensko sekcijo občinske knjižnice. Leta 1987 je v Ronkah nastalo slovensko kulturno društvo Jadro, ki že petnajst let organizira tečaje

slovenskega jezika, prireja tritedensko poletno središče za predšolske in šolske otroke ter izdaja istoimensko glasilo. Slovenski verniki se od leta 1980 enkrat mesečno srečujejo pri slovenski maši v cerkvi svetega Lovrenca. Pri maši poje od samega začetka ženski pevski zbor, v božičnem času pa v cerkvi prirejajo že tradicionalni koncert pevskih zborov. Tržiško kulturno središče pa je ustanova, ki se od leta 1977 ukvarja z raziskovanjem izročila, navad in stvarnosti teh krajev. Med drugim so izdali slovenski prevod italijanske ustave, zbirajo slikovno in drugo gradivo, ki pričča o preteklem življenju po vaseh Bizjaškega in Krasa ter izdajajo revijo Il Territorio, za katero pišejo tako slovenski kot italijanski avtorji.

Kuhinja za »Prosti čas«



Beluši po Goriško

(po receptu z internetne strani Kulinarična Slovenija www.kulinarika.net)

Sestavine:

1 kg belušev, 6 – 8 trdo kuhanih jajc, olje, kis, sol, poper.

Priprava: Olupljene beluše povežemo v snop in previdno skuhamo. Skuhane beluše narežemo na približno 3 cm dolge koščke. Narežemo trdo kuhana jajca. Oboje zmešamo in obilno zabelimo z mešanico kisa, olja, soli in popra. Postrežemo s toplo polento.

Pivnica Bunker

nudimo več kot 40 vrst piva,

popoln menu od predjedi do slaščice,

pivske dobrote, katerim se okus piva veže

velik vrt z mizami

kosila in večerje, 10.00–14.00 in 18.00–02.00

odprto tudi ob nedeljah,
cel dan, od jutra do večera!

Nabrežina 97, na glavni cesti - tel. 040 200228 - zaprto ob torkih

PETELIN MARTIN Catering

Gostinske storitve na domu,
v podjetju, na odprtem
... za vsako priložnost

Domača in prisrčna postrežba.



Nabrežina 145, Trst
Tel. in fax 040.200407 / Mob. 338.4676142
www.petelincatering.com / petelin.catering@gmail.com



ATLETIKA - Evropsko veteransko prvenstvo v Ljubljani

Ruzzier na 20 km spet zaostal za Špancem Melom

Zaradi slabe pripravljenosti in bolečin se je moral naš aktualni prvak spet zadovoljiti z 2. mestom

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier, ki nastopa na evropskem veteranskem prvenstvu (EVACS 2008) v Ljubljani, je po drugem mestu na razdalji 5 kilometrov osvojil novo srebrno kolajno. S časom 1:51:51 si je zagotovil naslov evropskega podprvaka v kategoriji M55, boljši od njega pa je bil spet samo španec Ignacio Melo, ki je razdaljo 20 km prehodil približno poldrugo minuto hitreje kot Ruzzier. Tretji je bil nemški hitrohodec Josef Berzi, ki je za našim atletom, ki tekmuje za slovensko reprezentanco, zaostal dvajset sekund. Skupno je na tej razdalji tekmovalo 23 hitrohodcev iz 12 držav, do cilja pa jih je prišlo le 15.

Tudi včeraj je bilo v Ljubljani zelo toplo, saj je bilo popoldne več kot 30 stopinj, tako da so vsi atleti dosegali slabše rezultate kot ponavadi, sa se je tekma za starejše kategorije veteranov pričela že ob 15. uri, kar je bilo glede na razmere odločno presojljivo. Nastope Ruzzierja na letošnjem prvenstvu pa nedvomno pogojuje tudi (in predvsem) poškodba tetive, zaradi katere je moral pred evropskim prvenstvom skoraj mesec dni počivati. Prav zaradi izredno kratkih priprav (vadil je samo zadnjih pet dni) in posledično slabše forme pa je lahko lonjerski hitrohodec zelo zadovoljen z dvema osvojenima srebrnima kolajnama. Če bi bil v pravi formi, pa bi zamejski atlet gotovo lahko ciljnal na dve zmagi, če na primer vemo, da je letos v Parizu omenjeno razdaljo 20 km že prehodil v eni uri in 38 minut, vsaj čas 1.45 pa je redno v njegovem dometu.

»Atletika je kruta, brez ustreznih priprav ni mogoče doseči rezultatov,« je po tekmi povedal Ruzzier. Kasnejšemu zmagovalcu Melu je bil prvih pet kilometrov enakovreden, nato so mu bolečine v nogi preprečile, da bi obdržal njegov ritem in je popustil ter zaostajal za kakih 200 metrov.

Med 10. in 14. kilometrom se je Ruzzier vnovič približal Špancu (takrat se je nekoliko pooblačilo), vendar je moral nato zaradi še močnejših bolečin spet popustiti, sicer je tvegala, da bi izgubil še srebrno medaljo. »Tudi člani slovenskega štaba ob robu proge so opazili, da šepam in so mi svetovali naj bom previdnejši. Če bi skušal Španca dohiteti, bi najbrž sploh ne končal tekme. Odtlej je bil moj edini cilj ta, da me ne ujame Nemeč Berzi, ki ni zaostajal dosti za mano,« je pojasnil Ruzzier.

Na evropskem veteranskem prvenstvu je včeraj v teku na 100 metrov z ovirami v kategoriji M60 nastopil tudi priznani tržaški trener Duško Švab, ki je

član italijanske reprezentance veteranov. V svoji kvalifikacijski skupini je osvojil peto mesto (18,31 sekunde), a se je kot 8. vseeno uvrstil v finale (v finale sta se namreč ob treh prvouvrščenih iz dveh skupin uvrstila še tista dva atleta, ki sta razdaljo pretekla v najkrajšem času). Finale bo danes. Danes bo na 200 m nastopila tudi Elena Hlabjan (W40), ki bo v nedeljo tekmovala tudi v svoji paradni disciplini maratonu.

Na evropskem prvenstvu (35 do 95 let) nastopa 3684 atletov iz 41 držav. Med njimi so tudi tekmovalci stari čez 80 let. Najstarejša slovenska tekačica, 80-letna Ljubljanka Helena Žigon je v za njo v kratkem teku na 400 m osvojila drugo mesto v času 109,57. 71-letni Ivan Rajk (VAD), nekdanji reprezentant v metu kopja, je v zelo napornem enodnevnem peterboju v kategoriji M-70 osvojil častno peto mesto z novim državnim veteranskim rekordom (3179 točk). V skoku v daljino je zbral 648 točk, v metu kopja 723, v teku na 200 m 502 točki, v metu diska 783 točk in v teku na 1500 m 523 točk.

Fabio Ruzzier je lani v nemškem Regensburgu dvakrat zmagal, tokrat pa se je moral obakrat zadovoljiti s srebrno medaljo



GOLF - Pogovor s št.1 italijanskega golfa Tržačanko Giulio Sergas

Golfist mora biti optimist

Golf je boj proti samemu sebi - Med pripravami na turnirje si pomaga z jogo - V ZDA je golf popularen, ker so igrišča javna

Osemindvajsetletna Tržačanka Giulia Sergas je prva dama italijanskega golfa, že pet let redno nastopa na turnirjih ameriške profesionalne turneje PGA (poleg nje nastopa na njih še ene italijanska golfistka, nanje pa se ni uvrstil noben italijanski golfist), letos pa na najbolj prestižnih turnirjih golfa tudi dosega odlične rezultate. Šestkrat zapored je na turnirjih PGA dosegla uvrstitev med najboljših 15, kar je odličen rezultat, na turnirju US Open, ki je kot Wimbledon v tenisu, pa je bila celo šesta. Med bolj prestižne rezultate prištevamo tudi drugo mesto na turnirju Shop Rite Classic leta 2004. Že pet let živi v ZDA, pred kratkim pa je tudi kupila hišo v Kaliforniji. V svoje rojstno mesto se ponavadi vrača tri tedne poleti in mesec dni pozimi. Včeraj ji je tržaški podžupan in odbornik za šport Paris Lippi podelil priznanje mesta Trst za pomembne športne dosežke, po krajši slovesnosti pa je z veseljem pristala na kratek pogovor z nami.

Kako to in kdaj si se odločila za golf?

»Z golfom sem se začela ukvarjati, ko

sem bila stara deset let. Golf so pred mano že igrali tudi starši in stari starši, tako da je to družinski šport. Sama sem sicer pred tem igrala tudi tenis, po prvem tečaju golfa pa sem to panogo tako vzljubila, da sem tenis takoj opustila.«

Kje si začela igrati golf?

»Začela sem na Padričah pri Golf Clubu Trieste. Takrat smo se z golfom ukvarjali le trije (zdaj ima društvo kar 60 mladih članov in 12 tekmovalcev, kot je povedal predsednik tržaškega golf kluba Emanuele Urso, op.ur.). Opravila sem vse tečaje za otroke in začela nato tudi tekmovali na raznih turnirjih po Italiji. Najboljši nato z italijansko reprezentanco nastopajo potem tudi na evropskih turnirjih. To je vsekakor vse na amaterski ravni.«

Kako pa je med profesionalci?

»Tu ni reprezentanc ali klubov. Vsak tekmuje sam in ima svojega učitelja (trenerja, op.ur.). Turnirji so vsak teden in trajajo cel teden, potovanj je ogromno, tako da je kar naporno. Da sem prišla na primer domov, sem se morala odpovedati nastopu na enem turnirju. Samo pozimi nekaj časa ni turnirjev, tako da imam nekaj več časa na razpolago.«

Kdo pa krije vse stroške?

»Stroške za potovanja in nastope krijem sama. Imam pa tudi enega osebnega tržaškega sponzorja, to je Prosciutti Principe.«

Kako se pripravljate na turnirje?

»Vadba poteka v dveh fazah. Na sezono se pripravljam dva meseca: ena tretjina vadbe poteka v telovadnici, dve tretjini pa na igrišču, kjer izboljšujem svojo tehniko. Med samo sezono pa je časa za trening seveda manj. Takrat popravljam manjše tehnične napake, vzdržujem kon-

Giulia Sergas ima tudi dvojezično (v italijanski in angleščini) svojo spletno stran (www.giuliasergas.com), ki je res vredna ogleda. Preko spletne strani lahko tržaški golfisti vsi pošljejo sporočilo. Bajje, da na sporočila redno odgovarja, čeprav je vedno zelo zasedena.

KROMA



dicijo, vedno pa moram biti dobro pripravljena tudi s psihološkega vidika. Pri tem si pomagam na primer z jogo.«

Kakšne značilnosti mora imeti dober golfist?

»Biti mora potrpežljiv, sproščen, vedno optimistično razpoložen, zaupati mora samemu sebi, poleg tega pa se mo-

TRST Poletovci danes pri županu

Tržaški župan Roberto Dipiazza bo danes zjutraj na županstvu sprejel predsednika ŠD Polet Marina Kokorovca. Na srečanju bodo predstavili novosti v zvezi s športnim objektom na Pikelcu, opensko društvo pa bo obenem izkoristilo priložnost za predstavitev svoje dejavnosti v novi sezoni na področju umetnostnega kotalkanja in line hokeja in košarke.

Obvestila

SZ MLADOST vabi na Coerverjevo nogometno šolo, ki bo v Doberdolu od 25. do 29. avgusta. Poletni kamp je namenjen izpopolnjevanju nogometnih veščin mladih igralcev od 6. do 15. leta starosti. Vodi bo strokovnjak Dario Frandolič. Ob zadostni udeležbi otrok iz različnih oddaljenih krajev bomo skušali organizirati prevoz. Predvpis in informacije: tel. +39-3356041844 ali info@juren.it.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira pod pokroviteljstvom ZSSDI »Poletni intenzivni plesni teden« za otroke od letnika 1998 do letnika 2004 v telovadnici pri Banih v dveh terminih: od 25. do 29. avgusta ter od 1. do 5. septembra. Vpis in info na tel.št. 040-226332 ali na info@cheerdancemillemium.com

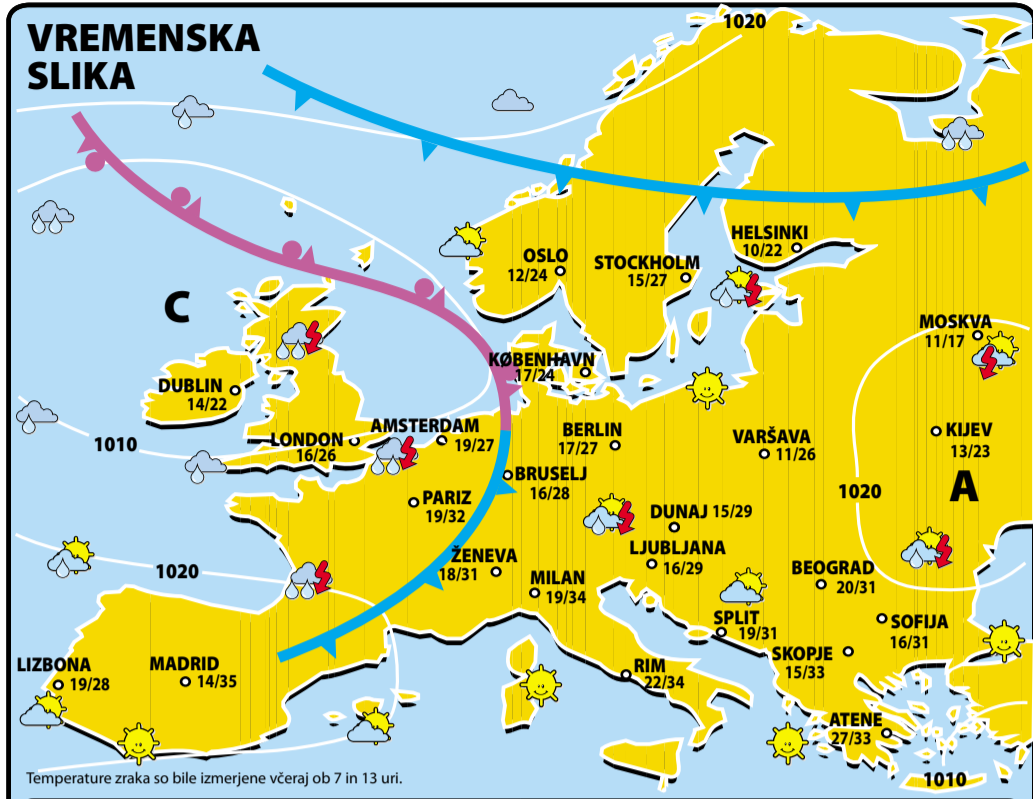


Ingrid Umari kraljuje v deželi

Devetnajstletna Sosljanka Ingrid Umari, ki tekmuje za jahalno društvo Torri di Slivia iz Slivnega, je tudi letos na dobri poti, da osvoji naslov želne prvakinje v western jahanju. Na zadnji preizkušnji v Čedadu je bila v kategoriji amaterjev (nad 19 let)2. v zvrsti horseman ship in 1. v rainingu ter tretja v rainingu open, po petih preizkušnjah (skupno jih je osem) pa vodi na skupni lestvici. Študentka biotehnologije na tržaški univerzi, ki ji sledi klubska trenerka Roberta Greco, si letos nada uspešnega nastopa tudi na državnem prvenstvu, zaradi česar je tudi nabavila novega, boljšega konja pasme quarter horse, 11-letnega kastrata Alejosa of China. Ingrid z njim vadi vsak dan in je trdno namenjena nastopiti na državnem prvenstvu, ki ga je morala lani izpustiti, kljub temu, da je bila na deželni ravni najboljša.



Sergasovo je na Občini sprejel podžupan Paris Lippi



Danes bo naša dežela pod vplivom severnoafriškega anticyklona; jutri pa bodo vlažnejši jugozahodni višinski tokovi pripomogli k večji nestanovitnosti ozračja.

Nad Alpami in severnim Sredozemljem je območje enakomernega zračnega pritiska. Hladna fronta je dosegla zahodne Alpe. S šibkimi zahodnimi vetrovi višinah k nam priteka dokaj tople in prehodno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.49 in zatone ob 20.33
Dolžina dneva 14.44

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv v prvi polovici dneva ugoden, po nižinah bo sredi dneva velika toplotna obremenitev, takrat se izogibajte večjim naporom na soncu, uživajte lahko hrano in dovolj tekočine.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 25,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	27	2000 m	13
1000 m	22	2500 m	10
1500 m	17	2864 m	8

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah dosegel 10, po nižinah 8 in pol. Ob oblačnem vremenu pa bo nižji.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 5.31 in zatone ob 20.42

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.48 najnižje -75 cm, ob 11.35 najvišje 45 cm, ob 17.07 najnižje -20 cm, ob 22.41 najvišje 50 cm.
Jutri: ob 5.21 najnižje -73 cm, ob 12.07 najvišje 48 cm, ob 17.48 najnižje -22 cm, ob 23.16 najvišje 44 cm.



Po vsej deželi bo prevladovalo jasno ali delno jasno vreme. Popoldne bo po nižinah zelo vroče. V gorah se bo v popoldanskem času lahko pojavila kakšna ploha ali nevihta. Ob obali pa bo zmorec milij vročino.

Večinoma sončno bo, popoldne bo v gorah kakšna nevihta. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 18, ob morju 20, najvišje dnevne temperature bodo od 27 do 33 stopinj C.



V spodnjem ravninskem pasu ter na obali bo vreme delno jasno, bolj spremenljivo bo v predgorju. Povsod po deželi se bo lahko pojavila kakšna nevihta.

Jutri in v nedeljo bo sončno in vroče, popoldne bodo predvsem v severni polovici Slovenije nevihte.

KITAJSKA - Oblačilni kodeks ob olimpijadi

V Peking brez belih nogavic in brez pretirano pisanih oblačil



PEKING - Mestna uprava Pekinga je nekaj dni pred pričetkom olimpijskih iger sporočila nekakšna pravila obnašanja v mestu. Ta zaradi lepše podobe mesta v svetu med drugim tudi predvidevajo, da naj prebivalci v črnih čevljih ne bili nosili belih nogavic, poleg tega naj tujcev ne bi spraševali o starosti in dohodkih ter jim roke stresali več kot tri sekunde. Brošuro z informacijami je dobilo približno milijon gospodinjstev. Zloženka med drugim predvideva še nekakšen oblačilni kodeks, oblačila naj ne bi bila preveč pisana, poleg tega pa se prebivalci po ulicah naj ne sprehajajo v pižamah.

O Kitajcih sicer velja splošno prepričanje, da so zelo prijazni in da se vseskozi smehljajo, a je situacija na ulicah vse prej kot takšna. V mestnih avtobusih se vsi prerivajo, veliko je obrekovanja in kritiziranja. Komisija, ki je pripravila brošuro, pa se bo v veliki meri trudila omenjene ustaljene vzorce obnašanja vsaj med igrami nekoliko omiliti. Pljuvanje je že od leta 2006 prepovedano, tudi civilizirano vstopanje v avtobus je že dalj časa na dnevnem redu. (STA)

ZDA - Raziskava na Harvardski univerzi

Soja zmanjšuje število spermijev

WASHINGTON - Na Harvardski univerzi so ugotovili, da lahko prekomerno uživanje hrane, ki vsebuje sojo in isoflavone, zmanjša število spermijev. Raziskovalec in glavni avtor študije Jorge Chavarro je povedal, da je veliko zanimanja za vpliv soje na plodnost, kar so pokazale številne študije na živalih. Kljub temu pa jih je še vedno premalo na ljudeh, saj gre za komaj tretjo tovrstno raziskavo in prvo, s katero želijo ugotoviti ali ima soja podobne učinke na ljudeh kot jih ima na živalih.

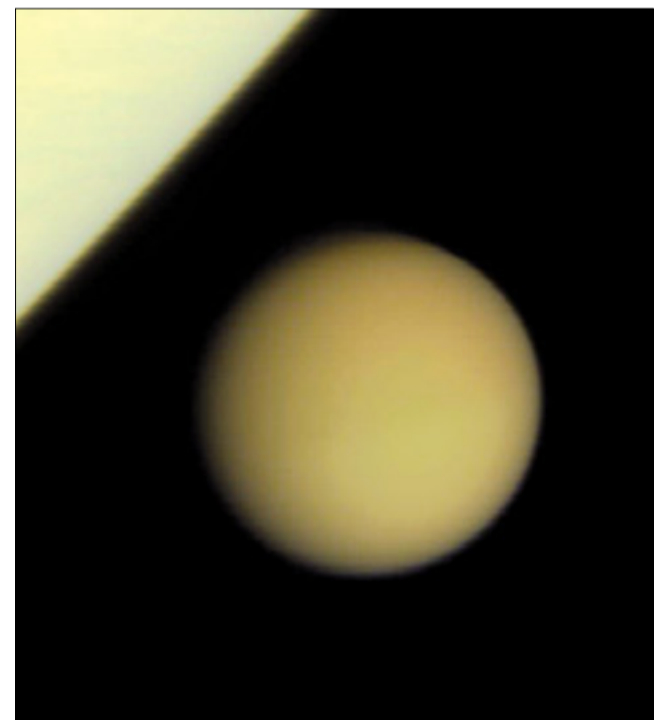
Soja namreč vsebuje isoflavone, organsko spojino, ki deluje podobno kot ženski hormoni, zaradi česar prepreči

nastajanje spermijev. Po strukturi so namreč podobni estrogenu, hkrati pa lahko posnemajo njegovo delovanje v številnih organih in tkivih. Poskusi na živalih so pokazali, da imajo v nekaterih primerih pozitivne učinke, nikakor pa ni tako pri nastajanju spermijev.

Na Harvardski univerzi so tri mesece proučevali uživanje soje pri 99 moških, ki so imeli težave z neplodnostjo. Ugotovili so, da količina soje obratno vpliva na koncentracijo spermijev, podobno kot pri upoštevanju starosti, dolžine abstinence, indeksa telesne mase ter uživanja kofeina, alkohola in tobaka. (STA)

VESOLJE - Saturnova luna

Nasa na Titanu odkrila tekočino



Posnetek Titana ob Saturnu

LOS ANGELES - Znanstveniki ameriške vesoljske agencije Nasa so v sredo sporočili, da so na Saturnovi luni Titan odkrili tekočino. To je poleg Zemlje drugo nebesno telo v našem osončju, ki ima na površju tekočino. Do tega odkritja so znanstveniki prišli po analizi podatkov ameriško-evropske sonde Cassini, ki okoli Saturna kroži od leta 2004.

Po besedah predstavnikov Nasa podatki s sonde kažejo, da so na Titanu velika jezera, v katerih je tekočina iz ogljikovih vodikov, predvsem etana. "To so prvi podatki, ki res pokažejo, da je površje Titana prekrito s tekočino, je dejal znanstvenik z univerze v Arizoni Bob Brown, vodja ekipe, ki je odgovorna za optične in merilne instrumente na sondi.

Po besedah Nasa so ob številnih preletih površja Titana opazili velika temna področja, za katere pa do sedaj niso mogli z gotovostjo določiti ali gre za tekočino ali trdno snov. Da gre za tekočino so lahko potrdili, ko so preučili podatke z instrumentov sonde, ki lahko razločijo kemično sestavo različnih snovi glede na njihovo ab-

sorpcijo in odboj infrardeče svetlobe.

Po podatkih Nasa je sonda jezero Ontario Lacus odkrila decembra ob preletu Titanovega južnega pola. Veliko je približno 20.000 kvadratnih kilometrov, kar je malo več kot jezero Ontario v Severni Ameriki. "Odkritje tekočega etana je potrdilo idejo, da so na Titanu jezera in morja napolnjena z metanom in etanom, ki so obstajala že dolgo," je izjavil znanstvenik ameriškega združenja geologov Larry Soderblom. "Dejstvo, da smo lahko zaznali spektralno oznako etana v jezeru, čeprav je bil slabo osvetljen in smo ga opazovali pod velikim kotom skozi Titanovo atmosfero, dviguje pričakovanja za nadaljnja odkritja podobnih jezer v prihodnosti," je še dodal. Znanstveniki so že izključili prisotnost zmrznjene vode, amoniaka, amonijevnega hidrata in ogljikovega dioksida v jezeru Ontario Lacus. Opazovanja tudi kažejo na to, da jezero izhlapeva.

Misija Cassini-Huygens, ki so jo začeli leta 1997, je prva, ki se osredotoča na raziskovanje Saturna in je projekt, pri katerem sodelujeta Nasa in Evropska vesoljska agencija. (STA)